

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 258.

Czwartek, 20 Listopada (2 Grudnia).

1869 r.

Dziennik wychodzi codziennie oprócz Świąt uroczystych i Niedzieli. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i urzędach Pocztowych; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 487, jak i w innych miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie r. 8; — półrocznie r. 4; — kwartalnie r. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia prenumerata nie przyjmuje się. — Za odnośzenie do domu, dopłaca się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Pocztowych: rocznie r. 10; — półrocznie r. 5; — kwartalnie r. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumerata; w głównym zaś kantorze można prenumerować po tejże cenie na te same terminy, a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Rok 6.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6; za 2-krotne kop. 9; za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczenia bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowywane będą 3 miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do zamieszczenia tegoż samego dnia, powinny być dostawiane do Redakcji przed godziną 9 z rana. — Redakcja otwarta jest dla osób mających interesa, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12 do 1 po południu.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Poczta warszawska. — Rząd gubernjalny warszawski. — Rozkaz warszawskiego ober-policmajstra.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — **Telegramy.** — **Wiadomości telegraficzne.** — (⊕) Aforyzmy. — Uniwersytet warszawski. — Kronika nadzwyczajnych wypadków. — Kurjerek. — Kursa monet. — Zwiedzenie zakładu. — Zwiedzenie muzeum. — Biskup haldejski. — Wypadek na kolei żelaznej. — Austria i ziemie słowiańskie. Przymierze z Turcją. — Powstanie dalmeckie. — Francja. Mowa tronowa. — Otwarcie izb. — Postawa izby. — Turcja i ziemie słowiańskie. Zajęcie z wice-królem Egiptu.

FEJLETON. — Flora.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Wykaszyna nieprzemakająca i jej użycie, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

dnia 20 Listopada (2 Grudnia).

Poczta warszawska. — Z dniem 1 (13) Stycznia przyszłego, 1870 roku, dozwala się przyjmować na pocztę dla przesyłania wewnątrz Cesarstwa pod przepaską: a) pojedyncze numery pism periodycznych tak w Rosji jako i za granicą wychodzących, i b) katalogi, ogłoszenia i tym podobne drukowane, litografowane, ryte na metalach, lub innym mechanicznym sposobem wykonane przedmioty, dogodne do przesyłania pocztą listową, z wyjątkiem odbijanych zwyczajną prasą do kopjowania. Za posyłki tego rodzaju ma być pobierana opłata wagowego po dwie kopiejki za każde 3 1/4 luta; od 3 1/4 do 6 1/2 luta po cztery kopiejki i tak dalej po 2 kop. za każde 3 1/4 luta w miarę powiększania się zasadniczej jednostki wagi. Przytem: a) waga każdej przesyłki pod jedną opaską nie powinna przenosić 20 lutów; b) posyłki rzeczne należy pakować w taki sposób, aby można było dogodnie widzieć co takowe w sobie zawierają; c) przesyłanie pod opaską rękopismów wzbrania się, prócz adresu, podpisu podawcy i oznaczenia miejsca oraz czasu wyprawienia posyłki; d) każda przesyłka, stosownie do rzeczywistej wagi, powinna być opłaconą w zupełności przez na-

klejenie na opasce odpowiedniej ilości marek; i e) miejsca pocztowe obowiązane są przykładac na opaskach stempel z oznaczeniem czasu wyprawienia posyłki, lub odebrania takowej, stosując się w tym razie do istniejącego porządku dla wszystkiej w ogólności korespondencji. O powyższem, Poczta warszawska na zasadzie rozporządzenia Departamentu Pocztowego objawionego przez cyrkularz z dnia 22 Października roku bieżącego za N. 16946, poczytuje za obowiązek podać do wiadomości publicznej.

Poczta warszawska. — Z powodu nastąpięcej zmiany w ruchu pociągów pocztowych na drodze żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, i wyprawiania tych pociągów z Warszawy o godzinie 1-ej z południa, Poczta podaje do wiadomości publicznej, że listy zwyczajne, adresowane do miejsc leżących w kierunku drogi żelaznej do Brześcia Litewskiego i dalszych, oddawane w Pocztańcu do godziny 12-ej w południe, oraz wrzucane do skrzynek pocztowych miejskich do godziny 11-ej rano, będą ekspedjowane tegoż samego dnia. W wagonie zaś pocztowym na Stacji drogi żelaznej na Pradze, listy będą przyjmowane do chwili odejścia pociągu.

Poczta warszawska nadesłał następujący wykaz listów pieniężnych i rekomendowanych zwróconych do Warszawy z powodu nie wynalezienia adresantów: Od 15-go Października do 15-go Listopada 1869 r. Z Częstochowa, do Joska Chajmana, z paszportem. Z Iwaniska, do Tadeusza Motylewskiego, rs. 3. Z Petrokowa, do Leweka Zaks, rekomendowany. Z Radomia, do Dobora, rekomendowany.

Rząd Gubernjalny Warszawski. — We wsi Koło gminie Czyste, wsi i gm. Powązki, wsi Miłosna gm. Wawer w powiecie Warszawskim, oraz w powiecie Nowomińskim na folwarku Kaluszyń i we wsi Guzów gm. Kuflew, we wsi Wólka Mładzka gm. Glinianka i na folwarku Brzeziny gm. Duchnow — pojawiła się zaraza bydłca księgosuszem zwaną. O czem podając do wiadomości powszechnej Rząd Gubernjalny nadmieniam, że władzom miejscowym polecono przedsięwziąć należyte w podobnym wypadku środki ostrożności.

W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do Policji Wykonawczej zamieszczono: Od pewnego czasu znów wydarzają się wypadki, że ludzie z klasy biednej wzięci do szpitali na kurację umierają w drodze lub wkrótce po dostarczeniu ich do szpitali. Ponawiając rozporządzenie, wydane przezemnie w tym przedmiocie w rozkazie do policji z d. 8 (20) 1867 listopada r. za Nr. 312, polecam ko-

misarzom cyrkulowym, powtórnie w celu akuratego wykonania zalecić naczelnikom uczątkowym, ażeby oni dla zapobieżenia zaniedbywania się w chorobach biednej klasy ludności, każdodziennie w swoich rewirach sprawdzali, czy nie ma takich chorych, którzy dla braku środków nie mogą odbywać kuracji w domu i biedniejszym z nich wyświadczali pomoc w pozyskaniu kwalifikacji dla pomieszczenia na koszt rządu w szpitalach, oraz przewiezieniu ich do takowych.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 20 Listopada (2 Grudnia).

Główny przedmiot zajęcia dzienników stanowi mowa tronowa cesarza Napoleona, przy otwarciu posiedzeń izb. Poświęcona jest ona głównie sprawom wewnętrznym, i część ta mowy, przy całym skłanianiu się ku liberalnym dążeniom narodu, odznacza się stanowczym tonem co do utrzymania porządku; izba zaś, słowa cesarza: „za porządek odpowiadam”, przyjęła z całym zapalem. Przechodząc do projektowanych reform, mowa wymienia środki decentralizacyjne, a mianowicie wybór merów z łona rad gminnych, przywrócenie wybieralnych rad gminnych w Ljonie i gminach departamentu Sekwany z wyjątkiem Paryża, którego rada miejska ma być wybierana przez ciało prawodawcze, rozszerzenie atrybucji rad jeneralnych, utworzenie rad kantonalnych i t. d. Mowa tronowa zapowiada także liczne reformy socjalne, a pomiędzy niemi stopniowe wprowadzanie bezpłatnego wychowania elementarnego. Co do spraw zagranicznych, zapewnia ona o najlepszych stosunkach z mocarstwami zagranicznymi, dodając, że monarchowie i ludy pragną pokoju i cywilizacji, której dobrodziejstwa stara się uwydatnić. Nakoniec mowa ta wspomina, iż naprzód bę-

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

FLORA

PRZEZ

Edmunda de Boissiere.

Mało jest miast we Francji, w których by tak bardzo troszczono się o zbawienie duszy, jak w Rennes, lecz za to w żadnym może nie nudzono się tak zawzięcie... Zdaje się że nuda, jak trawa na ruinach, wyrastała na ulicach tego miasta! A przecież, w Rennes, była szkoła prawa do której uczęszczał najpiękniejszy kwiat młodzieży, przybywającej tu z daleka nawet, a i samo miasto rozległe, ludne i bogate, mogło wytworzyć z własnych żywiołów towarzyskich dostateczny materiał do ożywienia jednostajnego życia na prowincji. Przeszkadzała temu jedynie jakaś atmosfera klasztorna, która nawet najbardziej duchom nakładała jakieś więzy bezwładności moralnej. Rozumie się, że mieszkańcy Rennes, byli zwyczajnie śmiertelnikami i podlegali namiętnościom ludzkim, lecz namiętności te nie szalały wyuzdane ani się ukazywały z otwartem obliczem — owszem, ukryte w rodzinnych, ścianach nie śmiały z nich przekroczyć na ulicę, lub wychodziły jedynie wyszeptane w cichej ploteczce. Zdarzenie, które opowiemy, należało do kategorii tych ostatnich, szczęśliwym dla postrzegacza wypadkiem...

Nieliczna część publiczności stale uczęszczająca

do teatru w Rennes, pewnie jeszcze pamięta śpiewaczkę opery, Florę, która czarowała ich przez dwa zimowe sezony, zarówno wdziękami jak głosem. Tej uroczej primadonie wrócono świetną przyszłość, wróży jednak nie spełniły się, przecięte własną wolą diwy. Flora była andaluzjanką, — Hiszpanja, która chętniej obdarza nas tancerkami niż primadonami, tym razem zrobiła świetny wyjątek! Jako kobieta, Flora była godną uwielbienia: wysoka i smukła, jak pirenejska malwa, miała ona jedną z tych twarzy, na którą nie podobna spojrzeć bez westchnienia tęsknoty... Wszystko w jej postaci tchnęło cudowną harmonją piękności, wszystko składało się na utworzenie posągu, w którego marmurowych kształtach zakłęto namiętną duszę... Jako śpiewaczka nie była ona tak doskonałą — głosowi jej niedostawało słodczy i miękkości a niskie jego nuty dźwięczały zbyt ostro czasem. Pomimo to jednak, znawcy utrzymywali, że z czasem lekkie te wady znikną i że wtedy brama wielkiej opery stanie przed nią otworem.

Gdy pierwszy raz w Rennes ukazała się na scenie, szmer uwielbienia przebiegł po sali — śpiewaczka zdobyła sobie powodzenie, nie otworzywszy ust jeszcze... Gdy zaśpiewała wreszcie, rozległ się grzot oklasków a deszcz bukietów spadł pod drobne stopy andaluzjanki. Widocznym było jednakże, iż hołdy te składano raczej piękności kobiety, niż talentowi śpiewaczki. — Zaraz po skończonym przedstawieniu, Flora otrzymała kilkanaście woniejących,

eleganckich listów... Wszystkie one przecież, miały jednaką ośnowę, tak dobrze jej znaną a tak nudną, że biedaczka ziewnęła szeroko i schowawszy listy, powiedziała sobie: „do jutra”. Potrzebowała bowiem zastanowić się dobrze — szło tu o zrobienie sobie przyjaciół na nowem miejscu a może i o wybór jednego z nich... Sprawy tak ważnej nie mogła traktować dorywczo — potrzebowała namyślić się przez noc — a tymczasem cały orszak autorów tych słodkich korespondencji, złożonych pod poduszką primadonny, oddalił się w upojeniu najśłodzych marzeń.

Następnego rana, diwa, która doskonale się prześpała, odebrała wizytę, najprzód starego księcia, który nie zmrużył oka przez noc całą, potem zjawił się pełen najlepszych chęci, nieletni spadkobierca, dalej, bardzo miły a bardziej jeszcze bogaty kupiec, wreszcie piękny oficer, doświadczony w romansowych przygodach. Flora przyjęła nader uprzejmie wszystkie te szanowne osoby, które uszczęśliwione, opuściły jej progi. Potem jednak nie myśląc o żadnym z wizytujących, ubrała się i wyszła na miasto. Schodząc ze schodów, spotkała wysmukłego, bladego młodzieńca, który przytulając się do muru, ukłonił się jej, nie przemówiwszy słowa. Flora przeszła koło niego, a potem obróciwszy się, spostrzegła że pozostał w tej samej postawie, nieruchomy, z odkrytą głową, ścigając ją powłoczystem spojrzeniem.

Skoro tylko ukazała się na ulicy, stała się wnet

dzie ukończona, poprzednio przerwana sesja nadzwyczajna, a po ukończeniu czynności sprawdzania ważności mandatów, bezzwłocznie rozpoczęła się sesja zwyczajna. Pod wpływem tej mowy, kilkudziesięciu deputowanych dawnej większości i stronnictwa środkowego na zgromadzeniu przygotowanym, wieczorem w poniedziałek, pod prezydencją p. Olliviera, postanowiło wejść na drogę pojednawczą dla ocalenia wolności, i odroczyć interpelację w przedmiocie poprzedniego odroczenia posiedzeń izby. Niecierpliwa lewica, jak to wspomniał wczorajszy nasz telegram, za pośrednictwem p. J. Favre wystąpiła z żądaniem wniesienia tego rodzaju interpelacji zaraz na posiedzeniu wtorkowym izby. Tymczasem gabinet obecny sam się rozpadł. P. Leroux minister rolnictwa zamierzał się usunąć, pragnąc ubiegać się o godność prezesa ciała prawodawczego, a minister spraw zagranicznych książę de La Tour d'Auvergne, jak przynajmniej zapewniał *Gaulois*, podał się do dymisji i takową otrzymał.

Na sejmie węgierskim, jak wiadomo naszym czytelnikom, zainterpelowany został gabinet, z powodu powstania dalmackiego, w jaki sposób do poskromienia takowego użyte były pułki węgierskie, kiedy przyjęto za zasadę, że takowe mogą być użyte tylko w razie wojny zagranicznej i to za zgodą izby, a ciągle miały stać w swych okręgach werbunków; czy przynajmniej użycie tych pułków w Dalmacji nastąpiło za wiadomością i zgodą gabinetu węgierskiego? Gabinet ograniczył się na oświadczeniu, iż rzeczywiście działo się to za jego wiadomością i zgodą, dodając że dalsze roztrząsanie tej sprawy mogłoby narazić powodzenie usiłowań w celu poskromienia tego powstania.

Journal des Débats nietylko obstaje za wiarygodnością podanego przez niego okólnika gabinetu wiedeńskiego do dyplomatycznych agentów austriackich za granicą, o którym w swoim czasie wspominaliśmy, ale jeszcze uzupełnia swe wiadomości, dodając, że powstanie dalmackie było przyczyną, a może tylko pozorem do porozumienia pomiędzy Austrią a Portą, będącego jego następstwem. Dziennik ten utrzymuje że podróż cesarza austriackiego na Wschód, w której towarzyszył mu kanclerz państwa, miała cele polityczne, i że następstwem jej było zawarcie pomiędzy temi państwami dwóch traktatów jawnych w przedmiocie kolei żelaznej z Wiednia do Konstan-

tynopola i opłat celnych, a trzeciego tajemnego, który później będzie ujawniony, traktatu przymierza zaczepno-odpornego. *Nord* dodaje do tego, że jeżeli powyższe wiadomości są prawdziwe, Austrija i Turcja weszły na niebezpieczną drogę, gdyż wszelka umowa osobniona w sprawach wschodnich bez udziału wszystkich mocarstw europejskich, może tylko powiększyć szanse starcia i opóźnić rozwiązanie tego trudnego zadania, jakim jest kwestja wschodnia.

Niektóre dzienniki przedwcześnie doniosły o wysłaniu floty tureckiej pod Aleksandrję; *Times* i *Patrie* nie dają temu wiary, a ten ostatni dziennik, na mocy doniesień z Konstantynopola zapewnia, że dopiero zostaje wysłane ultimatum, żądające spełnienia żądań Porty w ciągu 10 dni, bez dalszej korespondencji, po upływie których tylko rozpoczęteby były działania wojenne. Lecz dziennik ten ma nadzieję, że do tego nie przyjdzie, gdyż mocarstwa zachodnie, widząc jak groźny obrót przybiera ten spór, nalegają na wice-króla Egiptu aby zmienił swą postawę, przyrzekając swe pośrednictwo w Konstantynopolu. Z drugiej strony jednak należy pamiętać, że Porta nie chce dopuścić wcale mieszania się mocarstw do sporu z wice-królem.

mi, spuściwszy je na balkon. Zaledwie wróciła do domu, usłyszała tego natarczywego sąsiada wołającego z okna: „Coëtlen!” Wychyliła głowę i pomimo zmroku, poznała stojącego przed oknami owego wysmukłego młodzieńca, który dnia wczorajszego ukłonił się jej był na schodach. Wybiegła przeto spiesznie z mieszkania i nucąc jakąś piosnkę, zeszła o kilka schodów na dół, zatamowawszy na nich drogę tak dalece, iż wchodzący właśnie na wolanie kolegi ów młodzieniec, nie mógł przecisnąć się, bez lekkiego, chociaż jej sukni dotknięcia.

— Ach! zawołała śpiewaczka.

— Przepraszam! krzyknął młodzieniec.

— Oh! nie ma za co...

— Pani! wyszeptał błagalnym głosem.

Zatrzymała się i odwróciła, lecz młodzieniec zamiast korzystać z tego i przemówić... oddalił się szybko.

Flora nie spotkała dotąd mężczyzny niesmiałego... Ci, których spotykała na drodze swego artystycznego życia, nie grzeszyli skromnością, ani też nie krępowali się w mowie do niej zwróconej, zwłaszcza ilekroć chodziło o oświadczenie uczuć miłosnych. Znalazło się wprawdzie kilku mniej odważnych lecz i tacy nawet, wyrażali jej swoje sentymenta w listach—bo-ć wreszcie, każdy jest śmiałym w przytomności swego kalamarza tylko! Teraz jednak, spotkała człowieka młodego, na którym widoczne sprawiła wrażenie—a który ani mową, ani

sarskie Wysokoście przenocują w Charkowie. (*Birz. Wied.*)

* *Msta*, 17 (29) listopada. Płynięcie kry na rzece Mście zmniejszyło się; most pontonowy jest ustawiany; pociągi pocztowy i pasażerski przeprawione zostały na łodziach pontonowych. (*Tamże.*)

* *Kazan*, 17 (29) listopada. Dziś na Woldze szła kra i ruch parostatków ustał. Żegluga trwała w tym roku 215 dni. Tak długiego okresu żeglugi nie pamiętają tu. (*Tamże.*)

* *Tambów*, 17 (29) listopada. Ruch tymczasowy na drodze żelaznej tambowsko-koźłowskiej otwarty został na całej linii: 16 (28) listopada pierwszy pociąg przeszedł całą przestrzeń od Koźłowa do Tambowa. Na stacji tambowskiej pociąg ten powitany został przez licznych mieszkańców miasta i przez wojska konsystujące w Tambowie. Spodziewane jest wkrótce otwarcie ruchu regularnego na tej drodze. (*Tamże.*)

* *Borisoglebsk*, 17 (29) listopada. Prośba kupiectwa miasta Borisoglebska uwieńczona została narzeczcie zupełnem powodzeniem: jarmark zatwierdzony został na skutek porozumienia się ministra spraw wewnętrznych z ministrem skarbu. Gmachy murowane dla jarmarku zostały już powznieszone. (*Tamże.*)

* *Szłisselburg*, 16 (28) listopada. Dziś wpłynęło z kanału Nowoładogskiego na rzekę Nowę 35 statków, z których 27, wiozących ładunek terminowy, należy do braci Milutinów. Na przestrzeni 55 wiorst kanał oczyszczony został sztucznym sposobem z lodu. (*Golos.*)

* *Szłisselburg*, 16 (28) listopada. Dziś wieczorem wpłynęło na Nowę jeszcze 8 statków, czyli razem 43 statki, w liczbie których 12 ma na swych pokładach prowiant skarbowy. Kanał oczyszczony został z lodu przy pomocy braci Milutinów. (*Tamże.*)

* *Praga*, 29 (17) listopada. Przy tutejszych wyborach dodatkowych do rady miejskiej, stronnictwo niemieckie odniosło zwycięstwo w dwóch okręgach wyborczych w Jozefstadtzie, stronnictwo zaś czeskie, w dwóch okręgach wyborczych Starego Miasta, Nowego Miasta i Małej Strony. W Hradzszynie wybrany został kandydat neutralny. (*Wolff's T.B.*)

* *Peszt*, 30 (18) listopada. Nowy dziennik frakcji liberalnej stronnictwa Deaka zacznie wychodzić z dniem 10 grudnia, pod tytułem *Reforma*. (*Tamże.*)

* *Paryż*, 30 (18) listopada. *Journal des Débats* pisze: 80 deputowanych, należących częścią do większości, częścią zaś do stronnictwa średniego, odbyło wczoraj konferencję pod prezydencją E. Ollivier'a. Ten ostatni oświadczył w swojej mowie, że należy wejść bez myśli ukrytej na drogę pojednania, i że droga ta, ażeby ocalić wolność, musi być bardzo szeroka, pod względem tak zasad, jak również osób. — Zapewniają, że ze względu na to, iż cesarz przemawiał w mowie tronowej tonem energicznym i liberalnym, znaczna część tych 23 deputowanych, którzy głosowali 28-go listopada przeciw wnioskowi Ollivier'a, przystąpiła obecnie do uchwały większości, że interpelacja nie ma być natychmiast posta-

pismem nie odważył się zbliżyć ku niej—a spotkawszy kłaniał się tylko i uciekał z miną przerażoną... Taki oryginał, musiał koniecznie zająć uwagę kapryśnej primadony. Zapragnęła go poznać koniecznie—wziawszy przeto pióro, napisała list następujący:

„Winięś mi pan przeproszenie, na które oczekiwać będę jutro, pomiędzy godziną 1-ą a 2-gą „z południa”.

List ten oddała na pocztę miejską, zaadresowawszy go do pana Coëtlen lub do Coëblen, studenta szkoły prawa. Pomimo niepewności adresu, list doszedł swego przeznaczenia, a następnego dnia, punkt o godzinie 1-ej, młodzieniec zapukał do drzwi śpiewaczki.

— „Panie”, zaczęła hiszpanka, skoro usiedli naprzeciw siebie,—teraz kiedy nie możesz uciec przedemną, bądź pan łaskaw powiedz mi, co mam myśleć o panu?

Trzebaby nie mieć krwi w żyłach, ażeby pozwolić zejść na pospolite tory, rozmowie rozpoczętej w tym tonie. Coëtlen nie był dzieckiem. Miał on mnóstwo pięknych przymiotów, którym tylko zbyt skromność nie pozwałała wyjść na jaw.

Dowcipny z natury, miał często minę głupca. Świat nie lubi ludzi zagadkowych, których charakter badać pilnie potrzeba;—woli on fałszywe, lecz pięknie oprawne kamienie, niż nieoszlifowane diamenty... (*d. c. n.*)

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Konstantynopol, 1 grudnia (19 listopada). Server-effendi wyjechał w poniedziałek wieczorem do Aleksandrji, wioząc firman sultana wice-królowi.

Paryż, 1 grudnia (19 listopada). Ciało prawodawcze wybrało Schneidlera prezesem, a pp. Talhouet, Chevandier, Hieronima Davida i Durinial wice-prezesami.

Berlin, 1 grudnia (19 listopada). Bismarck około Bożego Narodzenia powraca do Berlina.

(Correspondenz Bureau).

Wiadomości telegraficzne

* *Charków*, 17 (29) listopada. Ich Cesarzski: Wysokoście Wielki Książę Michał Mikołajewicz i Wielka Księżna Olga Teodorówna, wraz z Swą Rodziną, przyjechali pomyslnie pociągiem nadzwyczajnym do Charkowa, drogą żelazną azowską. Ich Ce-

wioną. — Obiega pogłoska, że minister rolnictwa Leroux weźmie dymisję z tego stanowiska i wystąpi jako kandydat na prezesa ciała prawodawczego. — *Gaulois* donosi, że minister spraw zagranicznych, księżę Latour d'Auvergne, podał się do dymisji, która też udzieloną mu została. (Tamże).

* *Paryż, 30 (18) listopada.* Na dzisiejszem posiedzeniu ciała prawodawczego, Juljusz Favre złożył w imieniu lewicy żądanie postawienia interpelacji w przedmiocie odroczenia izby, mieszania się prefektów do wyborów, rozruchów czerwcowych w Paryżu i krwawego przytłumienia rozruchów w okręgach kopalni węgla w departamentach Loire i Aveyron. Postawił on dalej wniosek co do uchwalenia prawa, podług którego atrybucje władzy ustawodawczej mają należeć wyłącznie do ciała prawodawczego. Minister spraw wewnętrznych zażądał usunięcia tego ostatniego wniosku zapomocą stawiania zawczasu pytania, albowiem wniosek jest przeciwny konstytucji. Ollivier postawił wniosek co do utrzymania dotychczasowego porządku dziennego do czasu stanowczego ukonstytuowania izby. Po długich rozprawach, postanowiono odroczyć uchwałę w przedmiocie żądania postawienia interpelacji do czasu ukonstytuowania się biur. Raspail postawił wśród wielkiej wrzawy wniosek co do postawienia ministrów w stanie oskarżenia. Następnie przystąpiono do wyborów do biur. (Tamże).

* *Florencja, 28 (16) listopada.* Wczoraj rozpoczęły się w Neapolu, wśród znacznego napływu publiczności, uroczystości z powodu przyjścia na świat księcia Neapolu. Tłumy cudzoziemców przybyły dla wzięcia udziału w tych uroczystościach. Panuje wielki zapał. Liczne okrzyki „Niech żyją!” wydawane są na cześć członków rodziny królewskiej. (Cor. Hav. Bul.)

* *Florencja, 30 (18) listopada.* Powiadają, że Lanza obejmie w nowym gabinecie, oprócz prezydencji, zarząd ministerstwa skarbu i tymczasowo spraw zagranicznych, Castagnola spraw wewnętrznych, Govone wojny i marynarki. (Wolffs T. B.)

* *Rzym, 28 (16) listopada.* Podług list urzędowych, ogłoszonych do dnia dzisiejszego, ogół biskupów zagranicznych, przybyłych do Rzymu dla wzięcia udziału w soborze, wynosi 315. (Tamże).

* *Belgrad, 29 (17) listopada.* Widowdan donosi, że Porta ma posłać do Bułgarii i Bośni dwóch generałów znakomitszych w charakterze namiestników. (Cor. Bär.)

* *Berlin, 30 (18) listopada.* Król przyjmie pojutrze na posłuchaniu uroczystem, w sali rycerskiej zamku, poselstwo chińskie. Królowa, księżne i książęta domu królewskiego, oraz ministrowie, generałowie i dygnitarze dworscy, znajdować się będą na tej uroczystości. (Wolffs T. B.)

* *Monachjum, 30 (18) listopada.* Na odbytem wczoraj zgromadzeniu połączonych stronnictw liberalnych, przyjęta została jednomyślnie rezolucja co do upraszania króla, ażeby nawet ze względu na terażniejszą sytuację, nie zgadzał się na dymisję gabinetu. (Tamże).

* *Madryt, 30 (18) listopada.* *Correspondencia* donosi, że rząd otrzymał telegram z Florencji, podług którego król Wiktor Emanuel oświadczył, iż w swem położeniu jako król i głowa rodziny, uczyni wszystko co będzie mógł dla poparcia przyjęcia kandydatury przez księcia Genui i dla przewyciężenia niechęci księżny Genui dla tego projektu. (Tamże).

* *London, 30 (18) listopada.* *Times* nie daje wcale wiary wiadomości zakomunikowanej z Wiednia o mającym jakoby nastąpić wkrótce złożeniu wicekróla i o ewentualnej wojnie pomiędzy Portą i Egiptem. (Tamże).

☞ (Aforyzmy). Ciekawych z dzienników galicyjskich dowiadujemy się rzeczy. Wiadomo czytelnikom, jakiego sprawa Barbary Ubryk kilka miesięcy temu była przyczyną wrażeń. Z tego powodu w Krakowie przyszło do ulicznych zaburzeń, a organ kurji rzymskiej, *Civiltà Cattolica*, widział się spowodowanym do kategoriycznych zaprzeczeń, jakoby zdarzenia niemożliwego, a będącego chyba wymysłem heretyków, w celu zohydzenia instytucji klasztornych, wymierzonemu, w czem mamy dowód, że i kurja rzymska sama uznała tem zaprzeczeniem, że taki ohydny czyn, gdyby się rzeczywiście wydarzył, byłby tym samym sposobem godnym kary. Tymczasem sprawa ta, tak przez ten przeciąg czasu jak się pokazuje zawirowała, że obecnie, a czego by się podobno nie każdy spodziewał, przez sąd krajowy galicyjski za zupełnie niebyłą uznana została, a osoby skompromitowane w

jej udziale, od wszelkiej odpowiedzialności prawnej uwolnione zostały. Nie podnosilibyśmy tego być może zdarzenia, które pozornie nie ma żadnego z polityką powinowactwa, gdyby nie jakaś podejrzliwość myśli, czy też kto wie, że właśnie tak nie jest. Wiadomo, a czego nie potrzebujemy przykładami z historii dowodzić, jak nieraz prywatne sprawy, prywatne kolizje i zawikłania, były motorami politycznych zdarzeń, użyte jako środki do pewnych celów. Kto to więc wie i zaprzeczyć nam może, czy za cenę zaniechania dochodzeń prawnych w procesie Barbary Ubryk, nie pozyskano sobie powolności i pewnych przysług parlamentarnych. Jeżeli zeszyłem razem, gdy ci panowie byli w Wiedniu, zarzuciło im dziennikarstwo galicyjskie, i to nie bez racji, ustępstwa za cenę koncesji bankowych i kolejowych, to my znając tych panów uczucia religijno-kastowe jakimi żyją, jeszcze prędzej możemy przypuścić, że się to stać mogło. Zanosilo się niezmiernie na to, że polonia do Wiednia tym razem nie pojedzie. Agitowano przeciw wystąpieniu na wielką skalę. Chciano koniecznie przeciąć wszelką komunikację z parlamentem, i zmusić tych panów co prowadzą politykę galicyjską ku wywalczeniu niby całej Polski, do stąpienia na stanowisko polityczne czechów. W ostatnich dniach jeszcze nie wiadomo co nastąpi. Tymczasem wszystko to tylko było pozorne, bo rzeczy ukartowane były prawdopodobnie oddawna. Sprawa Barbary Ubryk wpłynęła na to postanowienie znakomicie. Czyż podobna bowiem przypuścić, aby prawodawstwo austrjackie było do tego stopnia w paragrafy karne ubogie, gdy zkadnąd wiemy, że pod tym względem jest niezmiernie zamożne. Niepodobna! Mogłoby więc, gdyby chciało, pociągnąć do odpowiedzialności osoby skompromitowane. Gdy zaś nie uczyniło tego i umorzyło proces, proces który jest tak obrzydliwy, że wzdrygać się człowiek nań musi, powód w tem, że takie zasły intrygi, starania i negocjacje, iż go widziano potrzebę w niepamięci pogrzebać. Cokolwiek bądź, wydaje nam się to dziwnie. Widać że w Austrii, tak jak było dawniej w Polsce, prawo dla chłopów inne, a dla panów inne. Równość w obliczu prawa zdaje się być tam czczem tylko słowem, skoro i jeżeli będzie to prawdą, gdyż jeszcze temu zupełnie nie wierzymy, sprawa pastwienia się dwudziestoletniego nad obłąkaną istotą, umorzona faktycznie pozostanie.

* (Uniwersytet warszawski). Czytamy w *Warsz. Dniem*: Na mocy ustawy uniwersytetu warszawskiego, przekroczenia popełniane przez studentów wśród murów uniwersytetu, oraz naruszenie przez nich przepisów studenckich (treści których nie omieszkamy zakomunikować naszym czytelnikom), ulegają roztrząsaniu przez tak zwany sąd uniwersytecki, złożony z profesorów wybranych umyślnie w tym celu. W sobotę, 8 (20) listopada, odbyło się w radzie uniwersyteckiej balotowanie na członków tego sądu, i większością głosów wybrani zostali profesorowie: Chałubiński, Kowalewski i Wejnberg, na zastępców zaś profesorowie: Papłowski, Karsznica i Chwalibóg. Na temże posiedzeniu wybrany został na redaktora „Wiadomości Uniwersyteckich” (Университетскія Извѣстія), profesor Kopyłow. „Wiadomości Uniwersyteckie” wydawane będą bezpośrednio przy uniwersytecie. Umieszczane będą w nich wiadomości urzędowe dotyczące zarządu naukowego, oraz prace naukowe profesorów uniwersytetu. Tem przyjemniej jest nam podać wiadomość o tem nowym wydawnictwie uniwersyteckim, że jakkolwiek ma ono wyłącznie przeznaczenie specjalnie-naukowe, pomimo to stanowi zjawisko pocieszające, jako nowy organ ruski w kraju tutejszym. Oprócz tego, komunikujemy także następujące wiadomości interesujące o uniwersytecie tutejszym. Wszystkich studentów przyjęto dotąd 1036, a mianowicie: a) nowych 200 (na wydział historyczno-filologiczny 3, na fizyko-matematyczny 47, na prawny 49 i na lekarski 101), i b) z liczby studentów byłej szkoły głównej 836. Ci ostatni uczęszczają na następujące wydziały: na historyczno-filologiczny w liczbie 57, fizyko-matematyczny—199, prawny—357 i lekarski—223. Nadto 103 młodych ludzi podało prośby o przyjęcie ich w charakterze wolnych słuchaczy.

* (Kronika nadzwyczajnych wypadków). W drugiej połowie września, w gubernjach kraju tutejszego miały miejsce następujące nadzwyczajne wypadki:

Morderstwa i zadanie ran. W dniu 17 (29) września we wsi Glinnie, mieszkańcy tejże wsi Andrzej Patjek i Józef Wierzbicki, podczas kradzieży owoców zabili Dabkiewicza ogrodnika; — w dniu 7 (19) września w lesie do wsi Chruslina należącym (w pow. nowoaleksandrowskim), wło-

ścianie zbierający gałęzie, znaleźli w krzakach objedzone i porozrzucane kości. Z wyprowadzonego śledztwa okazało się, że to były szczątki Ignacego Witek, lat 30 mającego, mieszkańca powiatu janowskiego, który trudniąc się kradzieżą, został zamordowany przez swoich współników włóścian ze wsi Chruslina, Pawła i Adama Wąsików, dla tego, jak to zeznali zbrodniarze, ażeby nie dopuścić Witeka do udziału w podziale pieniędzy otrzymanych na jarmarku za skradzioną krowę; — w dniu 12 (24) września, we wsi Natolinie (w pow. warszawskim) 15-letni chłopiec Gabrijel Woronicki, powracając od ojca swego z Jeziornej do Warszawy, spoczął niedaleko od ogrodu natolińskiego, gdzie nieznanemu mu człowiek wypadły z tegoż ogrodu zadał mu kilka ran razem w głowę i lewy bok; — w d. 18 (30) września, w m. Rodzanowie (w pow. plockim), zostający pod dozorem policji mieszczanin Tomasz Kołodziejki, w gniewie zadał w brzuch żonie swojej Franciszce nożem ranę; Kołodziejka znajduje się w niebezpieczeństwie; — w dniu 13 (28) września włościanka ze wsi Rajkun (w pow. kalwaryjskim), Marjanna Urban, znalezioną została w mieszkaniu swoim bez życia. Śledztwo wykryło na ciele zmarłej ślady gwałtownej śmierci, czego dopuścić się miał mąż jej Tomasz Urban; — w dniu 19 września (1 października) we wsi Józefowkowie (w pow. gostyńskim), do ogrodu starozakonnego Majera Kapłona weszło dwóch nieznanymi ludźmi w zamiarze kradzieży owoców. Wypędzeni z grodu, zaczęli rzucić kamieniami przez parkan, z których jednym Kapłon otrzymał tak mocne uderzenie w głowę, że na drugi dzień życie zakończył; — w dniu 2 (14) września we wsi Jasznie (w pow. gostyńskim), włościanin Tomasz Przybylski, pokłóciwszy się z włościanką Józefą Studzińską, rzucił za nią kijem, którym tak nieszczęśliwie trafił syna Studzińskiej kilkoletniego chłopca w głowę, że tenże na drugi umarł.

Niezwykłe pogoły: w dniu 17 (29) września mieszczanka z m. Piaski (w pow. lubelskim), lat 26 licząca, wydała na świat troje dzieci płci męskiej, z których dwoje zaraz umarło, a trzeci i rodzicielka zostają przy życiu.

Epidemja bydłowa: w dniu 18 (20) września we wsi Szalanach-Poniatach gminie Trzebieszów (w pow. łukowskim), okazało się na rogaciznie zaraza, skutkiem której padła jedna sztuka, a w dniu 2 (14) września w mieście powiatowym Płońsku, okazały się również na bydło symptomata *czumy*; przedsięwzięte w swoim czasie energiczne środki, przeszkodziły skutecznie szerzeniu się tej epidemji.

W ogóle w drugiej połowie września, wypadków śmierci było 97; w tej liczbie zmarło od apopleksji 13, od nadmiernego użycia wódki 4, od potłuczenia się 19, od poparzenia się 5, spaliło się 6, utonęło 16, zadusiło się 6, skutkiem pobicia umarło 4, od uderzenia pioruna 1, samobójstw było 6 (w tej liczbie otrul się 1, powiesiło się 3, zastrzeliło się 2), zwłok ludzkich znaleziono 10, dzieciobójstw wykryto 2, kradzieży było 2, epidemji bydłowej 2.

* (Zauważenie). Dziś z rana, gdzie zajrzeć okiem na dachach, drzewach i ulicach... biało! Śnieg prawdziwy spadł w nocy i podtrzymany małym przymrozkiem dotrwał dotąd jeszcze, a jeśli nie w sanna, to z pewnością zamieni się w... błoto.

— Kto chce na nadchodzące święta i noworoczne kolendy, mieć podostatkiem pieniędzy—niech wygra wielki los na loterii klasycznej w piątej klasie, której ciągnięcie za kilka dni się odbędzie.

— Zbliżający się koniec roku ożywia zawsze handlowy ruch w Warszawie. Kupiec, rzemieślnik czy fabrykant, każdy stara się, nie tylko przysposobić zapas najświeższego towaru, lecz zarazem zwrócić na nie uwagę publiczną—zjadą mnożą się wystawy, sypanie reklamy i ogłoszenia, a publiczność stojąc pośród takich rogów obfitości, sypiących do koła kwiaty wszelkiego użycia i nadużycia nawet—roznamiętnia się coraz, sięga do kieszeni... a zastawszy ją... pustą, popatrzy ciekawie na wspaniałe wystawy za kryształowemi sklepów szybami, spojrzysz pożądliwie na potrzebniejsze sobie lub komuś... przedmioty i powraca do domów narzekając na ciężkie czasy i powszechną drożyznę! Wraca jednakże znowu zasiliwszy się jakoś — boć na święta i noworoczne podarki, trzeba choćby i z pod kamienia wydostać pieniędzy! Lecz o przedsięwziętym handlowym ruchu, pomówimy później nieco, dorocznym zwyyczajem—w tej chwili inne nas oczekują fakta.

— Do faktów i to spełnionych, należy wczorajszy koncert p. Izidora Lotto, odbyty w resursie obywatelskiej. Koncert ten dany w niepomyślnych pod względem aury warunkach, w dzień powszedni i jednocześnie z wystąpieniem pani Modrzejewskiej i Królikowskiego w wznowionym „Maupracie”, zgromadził jednak licznych wielbieli utalentowanego skrzypka. Sama tylko wokalna część zapowiedzianego dawniej programu, uległa całkowitej zmianie z powodu słabości p. Filleborna, zamiast którego śpiewał p. Cieślewski, wybrane przez siebie

arje, jako to: w części pierwszej „An Chloë“ Mozarta, a w drugiej „Jaskółeczkę“ Moniuszki.

— W koncercie na dochód ociemniałych, dać się mającym dnia 30 listopada (12 grudnia), t. j. w niedzielę o godzinie 1-ej z południa w salach redutowych, oprócz ociemniałych przyjmą udział: amatorka panna Józefa Krysińska i p. Jan Królikowski. Biletów po 1 rsr. oraz po 50 kop. nabywać można w księgarniach, oraz u dyrektora instytutu głuchoniemych i ociemniałych.

— Kalendarz ilustrowany Jana Jaworskiego na rok 1870 wyszedł już z druku.

— W przyszły poniedziałek, o godzinie 8-ej wieczorem, danym będzie w resursie kupieckiej koncert, dla jej członków i ich rodzin, oraz dla osób przez nich wprowadzonych, pod przewodnictwem Adama Münchejmera; w śpiewach przyjmą udział amatorki: pani Józefa M., panna Salomea L. i panna Aniela M., w deklamacji pani Modrzejewska, w części zaś instrumentalnej pp. Lotto i Kania. Bilety na pomieniony koncert, sprzedawane będą w resursie kupieckiej, w dniach: piątek, sobota i poniedziałek, od godziny 4-ej do 7-ej po południu, dla członków po kop. 75, a dla wprowadzonych gości po rs. 1 kop. 50 od osoby.

— Tutejsze towarzystwo dobroczynności, w celu pomnożenia funduszu dla ubogich, urządza w sali teatryku swojego dziesięć prelekcji, z dziedziny naukowej. Prelegenci wszyscy prawie są członkami tego towarzystwa. Pierwszy taki odczyt mieć będzie dr. Dobieszewski redaktor czasopisma *Kliniki*, w d. 24 listopada (6 grudnia) to jest w poniedziałek o godz. 7 wieczorem „O mieszkaniach ze względu medycyny publicznej.” Cena wejścia od osoby kop. 30. Uczniowie zakładów naukowych publicznych płacą połowę. Biletów nabyć można każdodziennie w kancelarii towarzystwa w godzinach od 9-ej rano do 2-ej po południu i od 4-ej do 6-ej wieczorem. Następnie zaś p. Beneveni traktować ma: „O budowie fizycznej słońca.”

— Na prelekcje profesora uniwersytetu, F. H. Lewestama, w resursie kupieckiej, studenci płacą tylko połowę ceny za miejsca nienumerowane.

— Wczoraj, w „Maupracie,” rolę Bernarda po p. Wardzińskim, odegrał pierwszy raz p. Świeszewski. Rola ta wymaga przedewszystkiem wielkich zasobów głosu i ciągłej gry rysów. Niegdyś, przedstawiał ją u nas znakomicie Komorowski, później, walczył dość szczęśliwie z jej trudnościami p. Trap-szo.

— Repertuar teatru rozmaitości, wzbogaci się wkrótce nową, trzy-aktową, oryginalnie napisaną komedią p. t. „Wanda.” Jest to utwór utalentowanej autorki „Złotego runa” i „Postanowień,” pani Zofji Meller, w którym główne role przedstawić mają pp. Modrzejewska i Rakiewiczowa, oraz pp. Żółkowski i Tatarkiewicz.

— Na tutejszą wystawę sztuk pięknych przybywają ciągle nowe obrazy. W ostatnich dniach, nasz Gawarni warszawski, niewyczerpany w pomysłach Fr. Kostrzewski, nadesłał dwa płótna: „Powrót kolonisty” i „Zosia w ogrodzie” rozumie się też sama, której to, w znanej piosnce „jagódek się chciało”.

— Powstała obecnie dość ciekawa do rozstrzygnięcia kwestja: Tegoroczne paryzkie *album de célébrités contemporaines* zamieściło portret znanego publicysty francuzkiego, sławnego parodoksyisty P. J. Proudhon'a. Otóż ten sam portret, ale to ten sam zupełnie, znajduje się w ostatnim numerze wychodzącego tu „Wędrowca” z podpisem „Fritz Reuter” poeta ludowy niemiecki. Którego z dwóch tych panów podobiznę przedstawia ów drzeworyt?... toczą się obecnie spory, które jakiś dowcipniś rozstrzygnął tymczasowo, twierdząc że poeta niemiecki może być zarazem i publicystą francuzkim—jak się to właśnie nieboszczykowi Heinemu zdarzyło.

— W dalszym ciągu doniesień naszych o dokonywanych w kraju tutejszym budowach lub restauracjach kościołów katolickich, notujemy dziś nowy fakt z tej dziedziny, iż w Kaliszu odnawia się obecnie najrozleglejszy w tem mieście, parafjalny kościół św. Mikołaja.

— Gazeta *Birz. Wied.*, donosi że w dniu 13 (25) listopada umarła w Berlinie znakomita włoska prima dona, p. Julja Grisi. Od jakiegoś czasu bawiąc w Berlinie, zkał dla osłabionego stanu zdrowia do Petersburga dojechać nie mogła, sławna śpiewaczka skończyła nagle życie od apoplektycznego uderzenia. Nieboszczka należała do najświetniejszych gwiazd na horyzoncie lirycznego dramatu—panowała ona na scenie w takiej epoce, w której Malibran, Pęsta, Lablache, Tamberlik, Rubini i Tamburini śpiewali! Pierwszy raz debiutowała w Bolonji w roku 1828—w Paryżu zaś wystąpiła już

w roku 1832 w roli Semiramidy. Bellini napisał dla p. Grisi sławną swoją partycję „Purytanów” lecz główny tryumf tej primadony był w Normie—tem bardziej że Grisi oprócz nieporównanego głosu, posiadała w najwyższym stopniu talent serjo dramatyczny, rzechy można, była ona jedną z pierwszych tragiczek epoki. Po odebraniu wiadomości o śmierci tej artystki, małżonek jej, także sławny śpiewak Mario, natychmiast wyjechał do Berlina i prosił aby mu pozwolono nie wracać już do Petersburga wcale.

Do tych słów *Birz. Wied.* dodamy jeszcze, iż sami widzieliśmy zmarłą p. Julję Grisi jeszcze w całym blasku genjuszu, występującą w Semiramidzie i w Normie, podczas sezonu opery włoskiej w Paryżu w roku 1847. Śpiewała ona i grała jeszcze wtedy zachwycając publiczność i królując na scenie, pomimo, że obok niej występowała sławna contraltowa śpiewaczka, p. Alboni, w pierwszych latach swojego tryumfu.

— W dniu onegdajszym, w cyrkule Powązkowskim w domu pod Nr. 27c, za rogatką Powązkowską, Franciszek Polkiewicz, kamieniarz, lat 30 wieku liczący, znalezionym został w swoim mieszkaniu nieżywy, śmierć jego widocznie nastąpiła z zagorzenia.

— Starozakonny Szyja Orensztajn, mieszkaniec gubernji radomskiej, lat 38 wieku liczący, w przejeździe przez miasto Tarczyn, zachorował i po przybyciu do Warszawy w domu zajezdnym pod Nr. 1085b zmarł.

— W cyrkule Łazienkowskim, Józef Dach, wyrobnik, lat 39 liczący, w domu pod Nr. 1681 zamieszkały, nagle zmarł.

— W cyrkule Bielańskim, starozakonny Zajwel Landsberg, 80-letni starzec, przechodząc przez ulicę, nagle zaślabił a prowadzony do szpitala na drodze zmarł. W celu wyprowadzenia śledztwa o wypadkach powyższych, zawiadomiono sądy i ze strony policji zarządzone dochodzenie.

— W cyrkule Zamkowym, Franciszek Rządkiwicz, czeladnik szewski, lat 50 wieku liczący, w domu pod Nr. 45 zamieszkały, schodząc ze schodów, przez nieostrożność spadł i rozbił sobie głowę. Odesłano go do szpitala Dzieciątka Jezus.

— Z mieszkania dymisjonowanego podpułkownika Rudnickiego, pod Nr 1522, skradziono rozmaite srebrną monetą rs. 250. Poszukiwanie kontynuje się.

* *Kursa monet zagranicznych w Warszawie.*
Za talar wczoraj rs. 1 kop. 21   dziś rs. 1 kop. 21.
Za frank   „   „   33   „   „   33.
Za złoty reń. „   „   66   „   „   66.
NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

* (Zwiedzenie zakładu). *Now. Wrem.* donosi, że 13 listopada, o godzinie 2-ej z południa, syn emira bucharskiego Tiura-Dżan, z orszakiem swoim, zwiedził szkołę głuchoniemych, którą przeglądał szczegółowo, a przy pożegnaniu wręczył dyrektorowi kwotę rubli sto na potrzeby szkoły.

* (Zwiedzenie muzeum). Dnia 7 listopada, jak donosi gazeta *St. Pet. Wied.*, syn emira bucharskiego wraz z poselstwem zwiedził muzeum akademji nauk. Przyjechało do akademji sześć osób, w towarzystwie tłumacza, kilku oficerów, z których dwaj mówią po bucharsku, i urzędników policji. W akademji bucharczycy zabawili 2 1/2 godziny i zapewne pozostaliby dłużej, gdyby się nie ściemniło. Najprzód konserwator muzeum zoologicznego p. Wozniesiński poprowadził ich do muzeum anatomicznego, gdzie szczególnie ich zajęły kolekcja potworów ludzkich w spirytusie, mumje egipskie i peruwjańskie i głowy tatuowane nowozelandczyków. Następnie przeszli oni do muzeum zoologicznego, gdzie nasłuchawszy się przez swego tłumacza objaśnień o mnóstwie ciekawych zwierząt, rozpytywali się o wielu rzeczach, wyrażając swój podziw i zajęcie. Młody książę nie opuszczał na chwilę p. Wozniesińskiego i tłumacza, a stryj jego kiwał głową i klaskał językiem na znak podziwienia. Szczególniej zajmowały bucharczyków przedmioty uderzającej wielkości lub dziwnego kształtu. Jakoż długo zatrzymywali się oni przed egzemplarzami ryby-piły, delfinów, koni morskich, a także przed ogromnym globusem gotorpskim o 11 stóp średnicy. Bardzo się dziwili, że wspaniałym egzemplarzem bobra morskiego, darowany do muzeum przez Najjaśniejszego Pana, kosztował przeszło 1,000 rsr., niemniej opowiadaniu dyrektora p. Brandta, że za skórki niepokajnego ptaka, nurka małoskrzydlatego (*Aica impennis*), który zupełnie już wytopiony został, żądają teraz około 600 rsr. W muzeum mineralogicznym konserwator tegoż, p. Gebel, okazywał bucharczykom, między innymi, piasek złoty, przywieziony z Buchary. Bucharczycy oglądali go z szczególną uwagą, bo u nich dotąd nie istnieje eksploatacja złota. Z gabinetu mineralogicznego

bucharczycy przeszli do muzeum azjatyckiego, konserwator którego, p. Fren, okazywał im, między innymi przedmiotami portret Hadży-Murata i szablę tego walecznego górala, którą odciął on nie jedną głowę; pomnik Czyngischana i wzory złotej monety i sztabek, jakimi rząd perski uścił Rosji kontrybucję wojenną. W sali muzeum zoologicznego mieliśmy szczególne widowisko: dwóch bucharczyków, Datcha i stryj księcia, odprawili swe modły. W kącie, przed wysokim piecem kaflowym, przypadli oni twarzą ku ziemi i przez parę minut oddawali pokłony. Miejsce przed piecem obrali oczywiście dla tego, aby podług zwyczaju mahometańskiego mieli zwrócone twarze ku południowi, do Mekki.

* (Biskup chaldejski). Gazeta *Kaukaz* donosi pod d. 26 października o przejeździe przez Tyflis chaldejskiego biskupa katolickiego, udającego się z Persji do Rzymu, dla znajdowania się na soborze powszechnym. Katolicy tameczni mieli rzadką sposobność słuchania mszy w języku chaldejskim, którą biskup, w asystencji przybyłych z nim dwóch djakonów, odprawił w kościele katolickim. Mówią, że biskup jest rodowitym chaldejczykiem, a wychowanie odebrał w Rzymie i dobrze mówi po francuzku i po włosku. Djakoni zaś kształcili u francuzkich misjonarzy w Persji.

* (Wypadek na kolei żelaznej). *Golos* pisze: Pociąg pocztowy moskiewski, wyprawiony z Moskwy w sobotę, 1 listopada, o godzinie 4 1/2 z południa, naskoczył u samej prawie przeprawy przez rzekę Mstę, w niedzielę o godzinie 7 zrana, na pociąg roboczy, który nie zdołał usunąć się z drogi, przyczem rozbita została platforma wagonu pocztowego i uszkodzona lokomotywa pociągu roboczego. Ponieważ podług terażniejszego rozkładu pociągów pocztowych i pasażerskich na kolei nikolajewskiej, odpowiednie pociągi moskiewski i petersburski jednocześnie nadchodzą do przeprawy przez Mstę i jednocześnie takową przebywają, przyczem pasażerowie moskiewscy, przechodząc przez rzekę po moście pontonowym, przesiadają do wagonów pociągu petersburskiego, a pasażerowie petersburscy do wagonów pociągu moskiewskiego, przeto pomieniony wypadek wstrzymał oba pociągi, które spóźniły się 2 listopada, moskiewski o 1 1/2 godziny (zamiast 2 1/2 nadszedł do Petersburga o godzinie 4 po południu), petersburski o 6 godzin (zamiast 10 godziny wieczór nadszedł do Moskwy 3 listopada o godzinie 2 z północy). Naoczni świadkowie objaśniają ten wypadek w następujący sposób: jeszcze za mostem werebińskim, 8 wiorst do Msty, maszynista tak rozpędził pociąg, że z trwożą powszechną stojących na platformie stacji werebińskiej osób, pociąg przebiegł po moście w całym pędzie i nie zatrzymał się na stacji, na której powinien był stanąć no 10 minut i wyruszyć za odebraniem sygnału, że droga na przeprawie jest wolna. Trzeba wiedzieć, że ze stacji werebińskiej do Msty miejscowość ma prawie sto stóp pochyłości na rozległości siedmiu wiorst, i maszynista nie mógł zatrzymać pędzącego z taką szybkością pociągu. Tym sposobem, gdyby nie wypadek zrzucił że tu stał roboczy pociąg, to łatwo mogłoby zdarzyć się że cały pocztowy pociąg wleciałby na opalony pokład mostu mścińskiego i spadłby do rzeki z wysokości 90 sążni. Tym pociągiem jechała z Moskwy pani Volpini, któraby mogła utracić życie; jakkolwiek zaś ocalała, ale wszelkie jej suknie kostiumy i t. d. pozostały na jakiś czas w drodze. Rzeczy pasażerów, którzy wyjechali z Moskwy w sobotę pociągiem pocztowym, nie były wysłane razem z niemi, a miały być wyprawione osobnym pociągiem, ale ten nie zdążył na czas do przeprawy; tymczasem płynąca w niedzielę na rzecę kra zmusiła rozebrać most pontonowy, i od poniedziałku znowu ustała komunikacja między Petersburgiem a Moskwą. Jakoż na foksalu kolei nikolajewskiej wywieszono następujące ogłoszenie: „Z powodu mocnej kry na rzecę Mście, pontonowy most został rozebrany i przeprawa ustała. Pasażerowie przyjmowani są do Wiszory”.

Austrja i ziemie słowiańskie

* (Przymierze z Turcją). *Nord* z d. 29 listopada pisze: Dziennik paryzki *Journal des Débats* powiada, że „pomiędzy Austrią i Turcją nastąpiło osobne porozumienie spowodowane wspólnością interesów wywołanych przez powstanie dalmackie, które jest przyczyną, a porozumieniem skutkiem. Ale pomiędzy tą przyczyną a skutkiem istnieje wielka różnica. Skutek jest wielki, a przyczyna jest mała; jest ona cokolwiek przesadzona, gdyż przekonano się dziś, że powstanie ogranicza się tylko do małej

części Dalmacji, i że nie przeszło ono do prowincji tureckich, w których spokojność nie została zakłóconą. Z tego wszystkiego wnosić należy, że powstanie dalmackie nie było przyczyną, ale porozumieniem do porozumienia, i w skutek tego należy dodać, że nie chodzi o specjalne porozumienie się, ale o tak zwane ogólne porozumienie, które może być wstępem do ścisłego przymierza pomiędzy oboma mocarstwami. Jeżeli mówimy o ścisłym przymierzu, nie mijamy się z prawdą, gdyż zaród przymierza zaczęło odporne istnieć już oddawna, albowiem oba te mocarstwa, według okólnika, uczyniłyby już krok na tej drodze. A kiedy dokument ten zestawia się z okolicznością improwizowanej podróży cesarza Franciszka-Józefa na Wschód i pobytem tego monarchy w Konstantynopolu, gdzie udał się wraz z swoją kancelarją, można w to uwierzyć, że porozumienie będzie rozciągnięte i nie dziwić się obiegającym w pewnych sferach pogłoskom, według których, miano porozumieć się w Konstantynopolu co do dwóch traktatów, które natychmiast zostaną ujawnione, i co do trzeciego traktatu, który ma być później dopiero ogłoszony. Traktaty jawne mają za przedmiot kolej żelazną pomiędzy Wiedniem i Konstantynopolem, o której mowa jest już od dwóch lat, i uregulowanie stosunków dotyczących handlu, cła i żeglugi. Traktat, który pozostałby obecnie w tajemnicy, ma za przedmiot jak najściślejsze i najzupełniejsze przymierze pomiędzy oboma państwami z wszystkimi jego następstwami." *Nord* podaje: Nie będziemy długo rozwodzili się nad temi wiadomościami, których wiarygodność musi być jeszcze dowiedziona. Warunki jednak, pod jakimi odbyła się podróż cesarza Franciszka-Józefa na Wschód wraz z niektórymi ministrami, mianowicie z ministrem spraw zagranicznych, nadawałyby pewne prawdopodobieństwo kombinacjom, o jakich mówi *Journal des Débats*. Niepotrzebujemy dodawać, że kombinacje te byłyby bardzo ważne, i że twórcy ich ściągliby na siebie ciężką odpowiedzialność w obec Europy. Wszelkie osobne układy co do spraw wschodnich zawarte bez udziału wszystkich mocarstw europejskich, powiększyłyby tylko szansę starcia i opóźniłyby rozwiązanie tego trudnego zadania. Nie potrzeba powtarzać, że tylko przez wspólne porozumienie gabinetów można spodziewać się racjonalnego i pokojowego załatwienia spraw wschodnich. Wszystko to coby się oddalało od tego sposobu postępowania, powinno być odrzucone jako niebezpieczne. Jeżeli więc przytoczone powyżej wiadomości są prawdziwe, to wnosić z tego wypadu, że Austria i Turcja weszły na drogę nader złą. Spodziewamy się jednak [zaprzeczenia tym wiadomościom

* (Powstanie dalmackie). Wiadomo, że w izbie niższej węgierskiej postawione zostały rozmaite interpelacje w przedmiocie powstania dalmackiego. Ministerstwo węgierskie pośpieszyło odpowiedzieć, że wszystkie środki przeciw powstańcom przedsięwzięte zostały z jego wiedzą i zgodnie z przepisami prawa, lecz że bardziej szczegółowe oświadczenie w tym względzie jest niemożliwe, albowiem mogłoby zaszkodzić powodzeniu. (*Nord*. A. Z.)

Francja.

* (Mowa tronowa). *Paryż, 29 listopada*. W mowie tronowej cesarza Napoleona powiedziano: Nie łatwo utrwalić we Francji regularny i pokojowy bieg wolności. Od kilku miesięcy zdawało się, że społeczeństwo zagrożone jest namiętnościami przewrotnymi, i że wolność doznaje szwanku z powodu nadużyć prasy i zgromadzeń publicznych. Każdy stawiał pytanie, jak dalece cierpliwość rządu wystawioną zostanie na próbę; lecz zdrowy rozsądek ludu oddziałal już przeciw pełnym winy nadużyciom. Napaści bezsilne posłużyły jedynie do wykazania mocy gmachu ugruntowanego przez głosowanie powszechne. Pomimo to, niepewność i zamieszanie w umysłach nie może trwać dłużej. Położenie rzeczy wymaga bardziej niż kiedykolwiek szczerości i stanowczości. Niezbędne jest powiedzieć jawnie i otwarcie, jaką jest wola kraju. Francja chce wolności zespolonej z porządkiem; za porządek ja ręczę; dopomóżcie mi do ocalenia wolności. Pozwólcie nam, ażebyśmy dla osiągnięcia tego celu, pozostali zdala zarówno od reakcji, jak i od teorii rewolucyjnych. Pomiedzy tymi, którzy chcą utrzymać wszystko bez żadnej różnicy, a tymi, którzy dążą do obalenia istniejącego porządku, należy zająć miejsce pełne chwały. Gdy zaproponowałem we wrześniu r. b. uchwałę senatu, jako następstwo logiczne reform poprzednich i oświadczeń złożonych w moim imieniu 29-go czerwca przez ministra stanu, miałem na celu otworzyć sta-

nowczo nową erę pojednania i postępu. Dając mi ze swej strony wasze na tej drodze poparcie, nie chcieliście ani zaprzeczyć przeszłości, ani rozbroić władzy rządowej, ani też zachwiać cesarstwem. Wspólnym zadaniem naszym jest, zastosować zasady zaproponowane i zapewnić im wstęp do naszych praw i obyczajów. Wszystkie środki, które oddane zostaną pod waszą uchwałę, noszą na sobie cechę szczerze liberalną. Merowie wybierani będą z łona municypalności, z wyjątkiem wypadków szczególnych, wyszczególnionych w prawie. W Ljonie i w gminach przedmieść Paryża, utworzenie tych rad opartem zostanie na prawie głosowania powszechnego; w Paryżu, gdzie interesa miast zespolone są z interesami całej Francji, rada municypalna wybierana będzie przez ciało prawodawcze, któremu służy już prawo regulowania budżetu nadzwyczajnego stolicy. Rady kantonalne zostaną zaprowadzone głównie dla zespolenia sił gminnych i dla uregulowania ich stosowania. Radom jeneralnym mają być udzielone nowe prerogatywy; kolonie mają również wziąć udział w tym ruchu decentralizacyjnym. Osobne prawo ma rozszerzyć zakres, wśród którego obraca się prawo głosowania powszechnego, oraz wskazać urzęda publiczne, które mogą być pogodzone z mandatem deputowanego. Do tych reform administracyjnych i politycznych przyłączą się środki prawodawcze, które mają interes bezpośredni dla ludności i które zmierzają do szybszego rozwoju zasady bezpłatności wychowania w szkołach ludowych, do obniżenia kosztów sądowych, do zwolnienia opłat stempla od dodatku pół centymu na korzyść korony w sprawach spadkowych, jak niemniej do ułatwienia przystępu do kas oszczędności, zwłaszcza dla ludności wiejskiej, przy pomocy urzędników skarbowych, oraz do bardziej ludzkiego uregulowania pracy dzieci zatrudnionych w fabrykach, i nareszcie do podniesienia głównie małych płac. Inne ważne kwestje, rozwiązanie których nie jest jeszcze gotowe, są na teraz roztrząsane. Sledztwo w przedmiocie rolnictwa zostało ukończone. Spowoduje ono stosowne propozycje, jak skoro komisja wyższa złoży swe sprawozdanie. Sledztwo w przedmiocie cel rozpoczęło się. Złożony zostanie projekt do prawa celnego, do którego wejdą te taryfy ogólne, które nie wywołały żadnej poważniejszej krytyki. Co się zaś tyczy tych taryf, które wywołały żywe reklamacje ze strony pewnych gałęzi przemysłu, rząd porobi co do nich propozycje dopiero po zasięgnięciu opinii kompetentnej wszystkich powag w tej dziedzinie. Sprawozdanie o stanie cesarstwa przedstawia rezultata zadowalniające. Przemysł i handel nie doznały żadnej stagnacji, dochody bezpośrednie, zwiększanie się których stanowi oznakę dobrobytu i zaufania, przedstawiają dotąd o 30 milionów więcej niż w tymże okresie roku zeszłego. Budżeta bieżące wykazują znaczne przewyżki. Budżet na r. 1871 da możność zaprowadzenia ulepszeń w wielu gałęziach administracji i stosownego uposażenia robót publicznych. Lecz nie dość na tem, ażeby projektować reformy, zaprowadzać oszczędności w finansach i prowadzić dobrze administrację; potrzeba także, ażeby zapomocą postawy wyraźnej i energicznej, władze publiczne dowiodły w porozumieniu z rządem, że im bardziej rozszerzamy swobody, tem mocniejsze mamy postanowienie podtrzymania nietkniętemi, po nad wszelkie gwałty, interesów społeczeństwa i zasad konstytucji. Rząd będący wyrazem legalnym woli narodu, ma obowiązek i władzę do zmuszenia do szanowania jej, ma bowiem po swej stronie prawo i siłę. Jeżeli od spraw wewnętrznych zwracam oczy po za nasze [granice, wieszając sobie, widząc, jak obce mocarstwa utrzymują z nami stosunki przyjacielskie. Monarchowie i ludy żyją sobie pokojowo i zaprzatają się postępowaniem cywilizacji. Jakiekolwiek zarzuty mogą być robione naszej epoce, mamy atoli liczne powody do szczytności się nią: w nowym świecie znoszone jest niewolnictwo; Rosja usamowalnia poddanych; Anglja przyznaje słusność Irlandji; wody morza Śródziemnego zdają się przypominać sobie swą dawną świetność, od zgromadzenia zaś w Rzymie wszystkich biskupów święta katolickiego, spodziewać się należy jedynie dzieła roztropności i pojednania. Postępy wiedzy zbliżają wzajemnie ludy. Podczas gdy Ameryka łączy ocean Spokojny z Atlantykiem zapomocą drogi żelaznej długiej na tysiąc mil, kapitały i inteligencje porozumiewają się wszędzie dla połączenia pomiędzy sobą, zapomocą komunikacji elektrycznych, jak najoddalonych krajów kuli ziemskiej. Francja i Włochy podają sobie rękę przez tunel alpejski; wody morza Śródziemnego i morza Czerwonego jednoczą się już zapomocą kanału suezkiego. Cała Europa reprezentowaną była w Egipcie na inauguracji tego przedsięwzięcia olbrzymiego, i jeżeli cesarzowa

nie jest dziś obecną na otwarciu izb, pochodzi to ztąd, iż chciałem, ażeby przez swą obecność w kraju, w którym oręż nasz zyskał niegdyś chwałę, zaświadczyła ona o sympatji Francji dla dzieła, którem obowiązani jesteśmy wytrwałości i geniuszowi francuza. Macie, panowie, przystąpić obecnie na nowo do sesji nadzwyczajnej, przerwanej na skutek złożenia projektu uchwały senatu. Po sprawdzeniu mandatów, sesja zwyczajna rozpocznie się niezwłocznie. Spowoduje ona, nie wątpię o tem, rezultata pomyślne. Wielkie ciała państwa, ściślej z sobą połączone, porozumieją się pomiędzy sobą dla lojalnego zastosowania ostatnich zmian zaprowadzonych w konstytucji. Bardziej bezpośredni udział kraju w jego własnych sprawach, stanowić będzie nową dla cesarstwa siłę. Zgromadzenia mają odtąd większą odpowiedzialność: niech jej użyją na korzyść potęgi i pomyślności narodu. Niech rozmaite odcienia przekonania znikną, jak skoro tego wymaga interes powszechny, i niech izby dowiodą, tak przez swe światło, jak i przez swój patriotyzm, że Francja, bez wpadania na nowo w godne pożałowania nadużycia, jest zdolną korzystać z instytucji liberalnych, stanowiących zaszczyt krajów ucywilizowanych. (*La Patr.*)

* (Otwarcie izb). *Patrie* pisze pod datą 29-go listopada: „Nigdy może jeszcze, od początku swego panowania, cesarz nie był przyjmowany na uroczystości otwarcia izb z takim jak teraz zapalem. Okrzyki „Niech żyje cesarz!” powtarzane były tak przed mową, jak również po takowej, pięć razy, z nadzwyczajną energją. Gdy monarcha wymówił, kładąc nacisk na ostatni wyraz, ten krótki frazes: „Za porządek, ja ręczę!” okrzyki, brawa i wiwaty wybuchały ze wszech stron, i będąc powtarzane po kilkakrotnie, przeszkadzały przez kilka minut Napoleonowi III czytać dalej mowę. Po skończeniu mowy tronowej, p. Duvergier, minister sprawiedliwości, wezwał kolejno po nazwisku wszystkich deputowanych, mających składać przysięgę. Jak skoro minister doszedł do nazwiska Rocheforta, dało się słyszeć z początku szemranie, po którym nastąpił śmiech, któremu jedynie obecność cesarza przeszkodziła przejść w demonstrację bardziej wyraźną. Ponieważ monarcha zaczął także uśmiechać się, przeto zgromadzenie, unosząc do góry kapelusze i chustki, oddało się wybuchowi pełnemu zapalu, wydając okrzyki: „Niech żyje cesarz!”

* (Postawa izby). Mowa tronowa wywarła wielkie wrażenie, jak to widzieć można było z ożywionych rozmów po ukończeniu posiedzenia ciała prawodawczego. Jeden tylko deputowany lewicy p. Bethemont był obecnym. (*La Fr.*)

Turcja i ziemie słowiańskie.

* (Zajście z wice-królem Egiptu). Czytamy w dzienniku *Patrie* pod dniem 29 listopada: Główne organa prasy wiedeńskiej donoszą, że rząd otomański postanowił posłać na wody Aleksandrii eskadrę obserwacyjną. Najnowsze atoli depesze z Konstantynopola stawiają nas w możności zaprzeczenia tej wiadomości. Porta poprzestaje w tej chwili na posłaniu do Kairu swego ultimatum, na które wice-król Egiptu będzie musiał odpowiedzieć, przez *tak* lub *nie*, w terminie dziesięciu dni. Nie wpraw jak po upływie tego terminu, rząd turecki poweźmie decyzję stanowczą. Nie dopuści on już żadnej nowej depeszy od wice-króla, i nie chce wchodzić w żadne z nim rozprawy, nie będzie już przyjmować komunikacji od niego. Zapewniają, że mocarstwa, które nie przewidywały doniosłości zajścia, interwenjować będą energicznie u wice-króla dla sklonienia go do zmiany w postawie, i że jeżeli niektóre punkta ultimatum okażą się możliwymi do zmodyfikowania, ofiarują one swoje pośrednictwo do działania w Konstantynopolu. W razie gdyby interwencja mocarstw pozostała bez skutku, co zresztą nie jest prawdopodobnem, wówczas Turcja użyłaby przemocy dla przywiezienia w wykonanie swoich decyzji i posłałaby do portu Aleksandrii swą eskadrę pancerną. Powtarzamy, że ewentualność tak ostateczna nie wydaje się nam prawdopodobną, i że trwamy w przekonaniu, iż dyplomacja spowoduje układ pokojowy.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa.

dnia 20 Listopada (2 Grudnia).

* (Wyksatyna, jako materiał niepraktyczny i jej praktyczne zastosowanie). Pomiędzy wynalazkami, jakimi

drogę swego olbrzymiego postępu zaznacza przemysł fabryczny XIX wieku, ważne zajęła już miejsce wykساتyna wyrabiana z płótna, perkalu i materji jedwabnej. Oddawna już probowano technicznych srodków, aby można produkować materiał najzupełniej nieprzemakalny, wilgoci nieprzepuszczający, a obok tego lekki, nie lamliwy, elastyczny i trwały. Otóż wykساتyna wszystkie te przymioty w najwyższym stopniu posiada i nad wszystkimi dotychczasowymi tego rodzaju materiałami produkcyjnymi stanowi tryumf odniosła wykساتyna. Wyrobiła już ona powszechne dla siebie uznanie. Ogromna fabryka w Petersburgu produkująca wykساتynę w różnych gatunkach: gładką, z glansiem lub mat, w różnych kolorach: ciemną, przezroczystą lub półprzezroczystą, oraz z powierzchnią sukno lub syberyję imitującą, zaledwie poddać może zapotrzebowaniom. Z pomiędzy rozlicznych użytków, jakimi wykساتyna się odznacza, wymienimy tu choć główniejsze, gdyż w miarę jej u nas rozpowszechnienia, jeszcze niejednokrotnie wrócimy się do niej. Jako materiał trwały a stosunkowo do swych zalet niesłychanie tani, używanym jest na *palta, płaszcze, peleryny, kaptury i wszelkie zewnętrzne ubrania*. Obywatel w podróży i w polu, myśliwy, duchowny objeżdżający parafję, konduktorzy, wojskowi, — słowem każdy jakimkolwiek z wykساتyny ubranie odziany, może najzupełniej żartować sobie z deszczu, nawałnicy lub sloty; nie dosięgnie go żadna zgoła; wilgoć oszczędzi spodnią garderobę, a przedewszystkiem zdrowie. *Wykساتyna-drap, imitująca sukno i syberyję w szaraczkowym kolorze, doskonały stanowi materiał na pokrycie futer, oraz paltołów dla wojskowych*. Użyta na parasole, przewyższa zaletami swymi dotychczasowe słabe i przeciekające pokrycia jedwabne. W drodze służy do okrycia transportów i przedmiotów wymagających zabezpieczenia od przemoknięcia. Ważne przynosi usługi w szpitalach, salach operacyjnych i klinikach położniczych użyta dla ciężko chorych jako prześcieradło, lub jako podkłady pod prześcieradła. W tym samym kierunku ma nieocenione pod względem czystości i sanitarności zastosowanie w *łóżeczkach i kolebkach dzieciennych* i oddala trzymające się pociółki owady. Na meble stanowi ekonomiczne i trwałe pokrycie, gdyż jej wcale nie szkodzi. Niepotrzebuje nigdy prania; przetarta wilgotną gąbką lub kawałkiem płótna, odzyskuje pierwotną czystość. Introigatorzy i fabrykanci powozów z wielkim pożytkiem i ekonomją zastępują wykساتyną skórę, safian i sukno. Komisantem wyłącznym na królestwo jest p. S. Loewenberg mający skład wykساتyny w domu przy ulicy Żabiej N. 949a, detaliczna zaś sprzedaż odbywa się w magazynie sukna, kortów i płótna p. Nowakowskiego przy placu Teatralnym.

Rozkład jazdy na drodze żelaznej warszawsko-terespolskiej.

od dnia 18 (30) listopada 1869 roku.

Pociąg osobowy wychodzić będzie: z Pragi o g. 1 po południu; z Miłosny o g. 1 m. 32; (z przyst.) z Dembe Wielkie o g. 1 m. 45; z Mińska o g. 2 m. 11; z Mrozów o g. 2 m. 45; z Kotunia o g. 3 m. 18; z Siedlec o g. 3 m. 50; z Łukowa o g. 4 m. 50; (z przyst.) z Szaniawy o g. 5 m. 8; z Międzyrzecza o g. 5 m. 41; z Białej o godz. 6 m. 26; z Chotyłowa o g. 6 m. 55; — przybędzie do Terespoli o g. 7 m. 28 wieczór.

Z Terespoli wychodzić będzie o g. 7 m. 35 rano; z Chotyłowa o g. 8 m. 8; z Białej o g. 8 m. 39; z Międzyrzecza o g. 9 m. 23; (z przyst.) z Szaniawy o g. 9 m. 51; z Łukowa o g. 10 m. 24; z Siedlec o g. 11 m. 19; z Kotunia o g. 11 m. 46; z Mrozów o g. 12 m. 21 po połud.; z Mińska o g. 12 m. 55; (z przyst.) z Dembe Wielkie o g. 1 m. 13; z Miłosny o g. 1 m. 31 — przybędzie do Pragi o g. 2 po południu.

Stan pogody.

Dzisiaj z rana zimna — 1,3 R.	o g. 6 z rana.	o g. 4 po poł.
Wczoraj.		
Barometr w milimetrach	743.5	746.5
Termometr Reaumura	-1,09	0,00
Stan nieba	pochmurny	pochmurny
Największe ciepło + 0,04 R. Największe zimno — 2,01 R.		
Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 5.		

Wielki teatr. — Dziś, we czwartek, balet fantastyczno-komiczny w 3-ech aktach (6-ciu obrazach), **Flick i Flock**. — Osoby: Flick, syn alchemika — p. Turczynowicz; Marta, jego babka, starszuszka — pani Rzewuska, odmłodzona — pani Oliwińska, dziecko — panna Simon; Nella, wychowawca Marty — panna Ejfler; Flock, przyjaciel Flicka — p. Kuhne; Van-Vett, mer — p. Popiel; Petersen, wieśniak — p. Przedpelski; Król Gnomów — p. Marix; Królowa Gnomów — pani Boguszewska; Topaz, ich córka — panna Kowalska; Amphitryta — panna Dymecka; Nereida — panna Dylewska; Komornik — p. Filatyn; Gertruda, przyjaciółka Marty — panna Cedrowska; Genjusz prawdy — panna Pignan; Posłaniec fortuny — panna Baily; Fortuna — panna Mellerowicz; Bogini przeznaczenia — panna Kossakowska. — **Tańce:** Allemande, Hollandaise, Ballabile, Walc, Scena z tańcem, Pas de trois, Matelot, Polka, Kanon, Bajadera, Mazur, Scena z tańcem, Apoteoza. — **Jutro**, w piątek, dramat **Panna de Belle-Isle**. — **Wczoraj**, we środę, dawano dramę **Mauprat**, było osób 985.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — **Wczoraj**, we środę, na **Koncertcie J. Lotta**, było osób 376.

GABINET ZOOLOGICZNY (w pałacu Kazimierowskim). — **Otwarty w Niedziele i Czwartki.**

MUZEUUM SZTUK PIĘKNYCH (w pałacu Kazimierowskim), w pawilonie na lewo, we **Czwartki i Niedziele** bezpłatnie, od godz. 10-jej rano do 2-jej po południu.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — **Codziennie**, od godziny 10 rano do wieczora. — **Cena wejścia** kop. 15; w niedziele zaś i święta kop. 5.

ALKAZAR (przy alicy Królewskiej). — **Dzisiaj i codziennie**, dawane będą **Wieczory muzyczne** Franciszka Rappaport i dwunasto-letniego syna Feliksa, na harmonijce koncertowej i na instrumencie z drzewa i słomy (à la Guzikow). — **Cena miejsc:** 1-e miejsce 20 kop., 2-gie 10 k. — **Zacznie się o godzinie 7 1/2.**

W SALONACH PRADO (za rogatkami Wolskimi). — **W poniedziałki, środy i soboty** lekcje tańca, — **w niedziele i każde święto** tańce zbiorowe przy muzyce salonowej. **Początek o godzinie 8-jej.** — **Buduar** zamieniony na ogród zimowy. — **Mężczyzni** płać po kop. 30. **Damom** służy wstęp w towarzystwie mężczyzn bezpłatnie.

* Przyjechali do Warszawy: generał-major **Szulman**, z Częstochowy; tajny radca hrabia **Tolstoj**, z Petersburga; rzeczywisty radca stanu **Hubenet**, z Petrokowa; wielki podczaszy książę **Wiazemski**, z Petersburga; — wyjechali: generał artylerji **Staden**, i generał kawalerji **Patkul**, do Petersburga; siedlecki gubernator **Gromeka**, do Siedlec.

* **Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożone**, w dniu 18 (30) b. m., a mianowicie pod adresem: z używanymi markami: Chawaryjewicz w Cholmie, Wajsbium w Końskich, Pogorzelski w Prustyńi, Pawłowski w Tomaszowie, Bątkiewicz w Suwałkach, Żebrowski w Ciechanowie, Łowicki w Nieszawie, Mokriewicz w Petersburgu, Hetner w Lublinie, Ludez w Piasecznie, Wieniawski w Nieszawie, Jackowski w Wojsławicach, Rakowiecka w Rawie, Januszkiewicz w Rosianach, Mórawska w Raciążu, — **listy, które winny być wysłane, jako rekomendowane:** do Zarządu Gminnego w Barze, do Izby Skarbowej w Kielcach, — **Świąteczkiej i Sołowiewa bez oznaczenia miejsca posłania**, — **listów miejskich sztuk 7**, wyjętych ze skrzynek pocztowych, jako na koszt, doręczone nie będą, — **oraz 13 sztuk listów** na koszt dla wyekspedjowania wewnątrz kraju, jako z nienaklejonymi markami, wyprawione nie będą, i znajdując się w kancelarji pocztamtu do odebrania.

* Dnia 19 (1) b. m. i roku, chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 73, wyzdrowiało 42, umarło 10, pozostało 1909 (mężczyzn 928, kobiet 972), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 179, kobiet 176.

* Dnia 19 (1) bież. mies. i r., **urodziło się: chrześcijan: pći męskiej 8, pći żeńskiej 8; starozakonnych: pći męskiej 4, pći żeńskiej 4, razem 24; — ZAWARŁO śluby małżeńskie: par: chrześcijan 10; starozakonnych —; — umarło: chrześcijan: pći męskiej 7, pći żeńskiej 7; starozakonnych: pći męskiej 4, pći żeńskiej 4, razem 20.**

Ceny Targowe.

dnia 19 Listopada (1 Grudnia) 1869 roku.

RODZAJ PRODUKTOW	Czwetwert		Korzec od — do	
	rsr.	kop.	ruble sr.	i kopiejki
Pszenica	11	24	5	25 7 2
Żyto	6	4	3	70 3 77 1/2
Jęczmień	—	—	—	—
Owies	3	36	2	2 10
Groch polny	—	—	—	—
Kartofle	1	60	—	82 1/2 1 —

Pod siana od kop. 27 1/2 — 30. Pod słomy od kop. 18 — 21 1/2.
Dowozy: Eszenicy 283; Żyta 209; Jęczmienia —;
Owsa 243 czwetwrti.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 20 Listopada (2 Grudnia) 1869 r.

MONETY.	Ządano		Płacono	
	Rs.	K.	Rs.	K.
Pół-Imperjal Rosyjskie	—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe ważne	—	—	—	—
Frydrychsdy Pruskie	—	—	—	—
Pruski kurant za 100 tal.	—	—	—	—
PAPIERY				
(bez wartości kuponów)				
Oblig Skarbu za rs. 100	—	—	—	—
Bilety Skarbu Król. Pol. za rs. 100	—	—	—	—
Obligacje cząstk. z r. 1835 po zlp. 500 za sztukę.	—	—	—	—
Certyfikaty Banku na Oblig. cząstk. I. A. po zlp. 300 za sztukę	—	—	—	—
Lit. B. po zlp. 200 za sztukę z kupon.	—	—	—	—
„ „ bez kuponu	—	—	—	—
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 1-jej za rs. 100	92	23	91	90
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 2-jej za rs. 100*	92	6	91	73
Oblig. Towarzystwa Kredyt. Ziemińskiego. Listy likwidacyjne za rs. 100*	76	24	75	91
Dowody Kom. Centr. Likw. za rs. 100	—	—	—	—
5 pożyczka ros. Stiglitz z r. 1854 za rs. 100	—	—	—	—
6 pożyczka ros. Stiglitz z r. 1855 za rs. 100	—	—	—	—
Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860 za rs. 100	—	—	—	—
Metaliki Lutowe za rs. 100	—	—	—	—
„ Sierpniowe za rs. 100	—	—	—	—
Rosyjska pożycz. prem. z 1864 rs. 100	155	—	—	—
„ „ z 1866 rs. 100	151	—	—	—
5% Listy Zastaw. Rosji	104	50	104	—
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych rs. 125	—	—	—	—
Obligacje Główn. Tow. Ros. Dróg Żel. po frank. 2,000 za rs. 100	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. War.-Wied. za sztukę.	—	—	—	—
Obligacje Drogi Żel. War.-Wied. po fr. 500 za sztukę	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. War.-Bydgoskiej za rs. 100	70	50	—	—
Akcje Żelugli Parow. Kraj. rs. 100	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. War.-Terespolskiej za rs. 100	—	—	—	—
Obligacje Kolei Żel. War.-Terespolskiej.	—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. fab. Łódzkiej rs. 100	—	—	—	—
WEXLE.				
Berlin	100 Tal.	2 m.	119 47 1/2	119 32 1/2
Wrocław	„	k. t.	—	119 25
Gdańsk	„	2 m.	—	119 25
Hamburg	300 B. Mk.	2 m.	—	—
London	1 Ft. St.	3 m.	8 18	8 16
Paryz.	300 Frank.	2 m.	97 50	97 20
Wiedeń	150 Zl. W. A.	2 m.	97 50	—
Petersburg	100 Rsr.	3 m.	98 50	—
„	„	k. t.	100 16	—
Moskwa	„	1 m.	—	—
„	„	k. t.	—	—

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych rs. 1 k. 76 2/3.
„ „ „ od Listów Likwidacyjn. rs. — k. 1 1/2.

KURSA TELEGRAFICZNE

Ajentyury Rudolfa Okręt z Berlina, d. 19 Listopada (1 Grudnia) 1869 r.

Z BERLINA.	żądają	placą
Bilety Banku Rosyjskiego.	—	74 1/8
Weksle na Warszawę	—	74 3/4
„ Petersburg 3 tygodn.	—	82 3/4
„ „ 3 miesięczny	—	81 1/8
„ Londyn 3 „	—	—
„ Paryz 2 „	—	—
„ Hamburg 2 „	—	—
„ Wiedeń 2 „	—	80 3/4
Listy Zastawne 4 1/2%.	—	68 1/2
Listy Likwidacyjne	—	56 3/4
Obligacje Skarbowe 4%.	—	67 1/8
Koleje Rosyjskie.	—	89 1/8
Akcje Drogi Żelaznej Terespolskiej	—	82 1/2
Obligacje Drogi Żelaznej Terespolskiej	—	77 7/8
Akcje Drogi Żelaznej Warsz.-Wiedeńskiej	—	55 1/8
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej	—	—
Nowa pożyczka premjowa 1-jej emisji	—	118 5/8
„ „ 2-jej emisji	—	115 3/8
5-ta Pożyczka Stieglitz	—	66
5% Listy Zastawne Ruskie	—	80 1/2
Żyto na targu	—	45
„ na dostawę w jesieni	—	44 1/4

Z WIEDNIA.

Weksle na Londyn	124 80
„ Hamburg	—
„ Paryz	49 40
Pożyczka Narodowa	69 30
5% Metaliki	246 50
Akcje Banku Kredytowego	—
Z PARYZA.	
Renta 3%	71 80
Renta Włoska	53 90
Akcje Kredytu Ruchomego	207
Z LONDYNU.	
3% Papiery (Consols)	93 3/4

mu tym mieszkają: Teofil Chliński kowal ze swojemi statkami, mający ogrodu lich 13 i pobierający rocznie korzec żyta, oraz na węgle rs. 1 kop. 80, za co uskutecznia wszelką robotę kowalską dla dworu, oraz Franciszek Sadowski krawiec, zajmujący jedną izbę za opłatą rs. 7 k. 20 rocznie, wreszcie 2 izby zajmują służący dworscy. b) chlewy z bali na słupach słomą kryte. c) kuźnia z bali na słupach deskami pokryta z kominem czyli kotłową w części z kamieni, a w części z cegły murywana. Więcej budynków ani ludności, oprócz powyżej wzmiankowanych w zajętych dobrach niema. Podatki zaś z dóbr tych opłacane łącznie z ofiarą i składką od uboższych wynoszą rs 108 k. 46.

Akt zajęcia dóbr Bagienice it. A. B. G., doręczony został w dniu 21 Maja (2 Czerwca) r. b. przez Konstantego Chlebowskiego wóznego Sądowego, Stanisławowi Gesek Wójtowi gminy Zielona; Sobockiemu Naczelnikowi Powiatu Mławskiego i Adolfowi Koppe pełniącemu obowiązki Pisarza Sądu Pokoju Okręgu Mławskiego. Wnieście tego aktu do księgi wieczystej dóbr Bagienice wielkie lit. A. B. G. nastąpiło w dniu 31 Maja (12 Czerwca) 1866 roku a nadto akt ten wpisany został dnia 14 (26) Czerwca r. b. do księgi zaarrestowań w kancelarii Trybunału tutejszego utrzymywania.

Pierwsze ogłoszenie zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych do sprzedaży dóbr tych ułożę się mających, odbędzie się na audjencji Trybunału tutejszego dnia 5 (17) Sierpnia 1866 r. o godzinie 10 z rana, a druga i trzecia publikacja warunków co dwa tygodnie po sobie idące nastąpi. Obwieszczenie to wywieszono na tablicy w sali audjencyjalnej Trybunału tutejszego, a drugi egzemplarz wydano Józefowi Brudzińskiemu Patronowi sprzedaż popierającemu, u którego jak równie w kancelarii Pisarza Trybunału tutejszego akt zajęcia dóbr opisanych i warunki licytacyjne przejrane być mogą.

Płock d. 16 (28) Czerwca 1866 r.

Michał Betlej.

Dobra Bagienice wielkie lit. A. B. G. w okręgu Mławskim leżące, wyrokiem Trybunału tutejszego z dnia 3 (15) Maja 1867 r. przysądzone zostały stanowczo za sumę rs. 4001 Janowi Izdebskiemu Patronowi przy tymże Trybunale, w Płocku mieszkającemu.

Według deklaracji złożonej w tym samym dniu przed Pisarzem Trybunału, Patron Izdebski nabył te dobra dla Pauliny z Porzyckich, Stanisława Zgliczyńskiego, obywatela małżonki w dobrach Bagienice, zamieszkałej.

Ze zaś ta do dnia dzisiejszego nie złożyła dowodów dopełnienia warunków licytacyjnych, przeto Walenty Jakubowski Dziennikarz Sądu Kryminalnego w Płocku, w temże mieście zamieszkały, i Katarzyna z Starorypińskich Wojciecha Czachorowskiego małżonka, z własnych funduszy utrzymująca się, bez asystencji i upoważnienia męża z mocy wyroku Trybunału tutejszego z dnia 11 (23) Maja 1867 r. czyniąca, we wsi Raczynkach okręgu Mławskim mieszkająca, a zamieszkanie prawne do tego interesu u Karola Sadkowskiego Patrona również w Płocku zamieszkałego, oboje obrane mający, działając jako wierzyciele hipotecznych dóbr Bagienice lit. A. B. G. rozpoczęli powtórnie sprzedaż tychże dóbr, przedsięwziętą w drodze relicytacji, na niebezpieczeństwo Pauliny z Porzyckich Stanisława Zgliczyńskiego małżonki, w asystencji i za upoważnieniem tegoż męża działając winnie.

Wtem więc postępowaniu pierwsze ogłoszenie warunków, mających służyć za zasadę do powtórnej sprzedaży dóbr wzmiankowanych, odbędzie się na audjencji Trybunału tutejszego dnia 12 (24) Kwietnia 1868 r. o godzinie 10 z rana, a następnie dalsze formalności prawem przepisane, będą miały miejsce.

Wyciąg tego obwieszczenia z dopiskiem wywieszono w dniu dzisiejszym na tablicy w sali ustępowej Trybunału, a drugi egzemplarz onego wydano Karolowi Sadkowskiemu Patronowi, który relicytację prowadzić będzie.

Płock d. 5 (17) Marca 1868 r.

Michał Betlej.

Po oddaleniu wyrokami prawomocnymi wyższych Instancji wynikłych sporów wyrokiem Trybunału Cywilnego w Płocku z d. 11 (23) Listopada 1869 r. termin do stanowczej sprzedaży w drodze relicytacji dóbr Bagienice wielkie lit. A. B. G. w okręgu Mławskim położonych, wyznaczony został na d. 3 (15) Stycznia 1870 roku godzinie 10 z rana na audjencji tegoż Trybunału w którym to terminie licytacja rozpocznie się od sumy rs. 3,000.

Płock d. 13 (25) Listopada 1869 r.

Asesor Kolejalny, Bielski.

N. D. 8774. *Syndyk masy upadłości Gustawa i Edwina braci Neefe.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż na zasadzie upoważnienia Sędziego Komisarza tejsze masy sprzedawane będą przez publiczną licytację towary korzenne i utensylja kupieckie inwentarzem upadłości objęte w domu pod Nr. 1313 przy ulicy Nowy Świat znajdujące się, poczynając od d. 23 Listopada (10 Grudnia) r. b. od godziny 12 z południa i dni następujących a to za gotowiznę zaraz płacić się mającą.

Warszawa d. 18 (30) Listopada 1869 r.

Grzymski, Patron.

N. D. 8775. Podaje do powszechnej wiadomości, iż prawie zajęte ruchomości, jako to: meble machoniowe, jesionowe, lustra, zegary, lampa, świecznik, lichtarze, samowary, oraz naczynia miedziane kuchenne w dniu 21 Listopada (3 Grudnia) r. b. o godzinie 10 z rana na placu targowym Muranów zwanym, meble jesionowe, sosnowe, lichtarze mosiężne, samowar, moździerz, żelazo do prasowania, rądel miedziany, oraz lustra i t. p., w dniu 21 Listopada (3 Grudnia) o godzinie 10 z rana na placu targowym Muranów, garnitur mebli machoniowych, stół, łóżka, szafa, komoda jesionowe, w dniu 25 Listopada (7 Grudnia) 1869 r. o godzinie 12 w południe na targu Muranów zwanym w Warszawie, przez publiczną licytację sprzedane zostana.

Warszawa d. 18 (30) Listopada 1869 r.

Marceli Chraszczewski, Komornik.

OGŁOSZENIA PRYWATNE. ЧАСТНЫЯ ОБЪЯВЛЕНИЯ.

N. D. 8765.

Od Wydawcy Dziel Agronomicznych.

Michała Oczapowskiego.

Jeszcze tylko bardzo mała liczba, dzieła pod tytułem: **Gospodarstwo Wiejskie** obejmujące w sobie wszystkie gałęzie przemysłu rolniczego, 12 tomów, zamierza wydawca przez krótki czas sprzedawać, zamiast ceny teraźniejszej rs. 15 za rs. 7 kop. 50.

Osoby na prowincji zamieszkałe, będą mieli franco odesłane powyższe dzieła.

S. H. Merzbach.

N. D. 8748.

Ciągnięcie wygranych 2 (14) Stycznia 1870 roku.

Urzędowo ostepowane kwity udziałowe Cesarsko-Rosyjskiej **Pożyczki Premjowej z 1864 r.**, które ważne są, dopóki na nie nieprzypadnie dwudziesta część wygranej, począwszy od **200,000** rs. do **120** rubli sr., przesyłam za nadesłaniem należności w banknotach, to jest za 1 kwit rs. **12**, za 6 kwitów rs. **70**, za 15 kwitów rs. **170**.

Rotschild et Comp.

Postgasse 14 w Wiedniu.

N. D. 8387.

Granie w **Premjowej Pożyczce Księstwa Brunszwickiego** jest w Rosji dozwolone.

w dniu 9 i 10 Grudnia r. b.

rozpoczyna się najbliższe

wielkie ciągnięcie wygranych, pod gwarancją i kontrolą **rządu Księstwa Brunszwickiego**, w którym tylko wygrane będą wyciągnięte.

Caly los . . . . . rsr. 5

Pół losu . . . . . „ 2 1/2

Cwierć losu . . . . . „ 1 1/4

Następujące są główne wygrane wśród 25,000 wygranych, z których **najmniejsza równa się** stawce:

Talarów 100,000, 60,000, 40,000, 20,000, 15,000, 12,000, 2 po 10,000, 2 po 8,000, 1 na 6,000, 3 po 5,000, 5 po 4,000, 3 po 3,000, 14 po 2,000, 23 po 1,500, 130 po 1,000, 7 po 500 210 po 400, etc. Pod dewizą:

„Podaj szczerą rękę”

Następujące wielkie wygrane w ostatnich czasach wypłacił: Mark 152,000, 103,000, 2 po 102,000, 2 po 100,000, 3 po 50,000, 30,000, 25,000 i **wiele wygranych** po 12,000, 10,000 etc.

Frankowane zagraniczne obstalunki **poparte remesła**, ekspeduje **akuratnie i w najodleglejsze strony.**

Każdemu grającemu wysła się oryginalny los (a nie promesę).

Również **każdy** otrzyma po ciągnięciu tabelkę **urzędową**. Udać się należy **wprost** do

Louis Wolf w Hamburgu.

2-5-13786

N. D. 8526.

Niżej podpisany poszukuje dla dominium Belchatów w Powiecie Piotrkowskim położonym praktykanta, z płacą nie wielką, z warunkiem jednakże, iżby takowy pochodził z dobrej familji, gdyż jednocześnie będzie mu podana sposobność poznania się z górcelnictwem.

Stacja Belchatów P. Piotrkowski.

2-3 A. Kramer Administrator.

N. D. 8750. Nakładem Kantoru Księgarskiego **Zygmunta Szleifsteina** przy ulicy S-to Krzyżkiej wprost ulicy Włodzimierskiej pod Nr. 1341 (13) na 1-em piętrze, wyszedł 4-ty zeszyt drugiej serji dzieła, które ma wielkie powodzenie, pod tytułem:

ŚWIAT DUCHÓW

CZYLI SNY PRZECZUCIA I WIDZENIA

pod redakcją
LEONA ROGALSKIEGO.

Pod powyższą nazwą wychodzi zbiór opowiadań o wypadkach nadzwyczajnych, ułożony z dzieł tak krajowych jak obcych, przez ludzi godnych wiary, światłych, którzy byli naoczniymi ich świadkami. Opowiadania te nie tylko nie sprzeciwiają się religji, owszem, służą jej na poparcie, gdyż dowodzą nieśmiertelności duszy, znajdują podstawę w Biblii, u ojców Kościoła i u cenniejszych teologów. Rzetelność ich poświadczają meżowie wyższego umysłu, uczeni, jak Kollataj, Tadesz Czacki, Rzewuski, Fr. Hr. Skarbek, Bazyl Zuckowski, tudzież doktorowie medycyny: Józef Frank, Szokalski Prof. b. Szk. Gł. Warsz. i t. d. Wskazane jest dokładnie źródło, z którego opowiadania czerpane. Zbiór ten dokonany przez autora i tłumacza kilkunastu dzieł religijnych, aprobowanych przez wielu metropolitów, biskupów i teologów. **W dwunastu zeszytach serji pierwszej Świata Duchów, której cena wynosi tylko Rs. 1,** zamieszczone są następujące artykuły: 1) Kilka słów o widzeniach, przez Bazylego Zuckowskiego; 2) Wyjści z Deutoroskopji doktora Herst; 3) Biała niewiasta, przez Kazimierza Wł. Wojcieckiego; 4) Widzenie Generała Dzierwanowskiego, przez Fr. Hr. Skarbka; 5) Zjawienie się Panajewa; 6) Panna Grzymalanka, przez Antoniego Andrzejewskiego; 7) Zjawiska fantastyczne w Paryżu, za Rejencji, z dzieła Dash; 8) Spełniona klątwa, ustęp z pamiętników Fr. Hr. Skarbka; 9) Przeczucie Marszałka Bessières; 10) Przeczucie Marij Prozor, przez D-ra Szokalskiego; 11) Matka Kanninga i Duchy; 12) Przekleństwo Cyganki, przez Józefa Mączyńskiego; 13) Przewidnia Cazotta, opowiadanie La Harpa; 14) Widzenie Lorda Castelreagh; 15) Anna Lubomirska w Krzystoforach w Krakowie; 16) Widzenie K. Wł. Wojcieckiego, przez D-ra Szokalskiego; 17) Widzenie Dominika Magnuszewskiego; 18) Widzenie żony z dzieckiem, opowiadanie Juljusza Słowackiego; 19) Zamek w Szwecji, opowiadanie Józefa Sierakowskiego, przez Henryka hrabiego Rzewuskiego; 20) Sny, z rocznika religijnego Alleluja; 21) Sen opowiadany przez Cycerona; 22) Sen uczonego XVI wieku; 23) Sen Tadeusza Czackiego; 24) Sny przedśmierne Brunona Kieńskiego i D-ra Nizkowskiego; 25) Objawienie się zmarłego meża we śnie, z dzieła profesora W. Stillinga; 26) Przedśmierne zjawienie się siostry, opowiedziane przez Antoniego Żyszkiewicza; 27) Podwójny sen, z dzieła profesora W. Stillinga; 28) Widzenie konającego ojca; 29) Sen Matki; 30) Duplikat czyli człowiek dubeltowy; 31) Przyjaciółki, opowiadanie A. Żyszkiewicza; 32) Fatalny obraz z dzieła Deleuze; 33) Nadzwyczajny ptak, z Pamiętników Ochockiego; 34) Widmo, opowiadanie księcia Golicyna z dziennika Sękowskiego; 35) Anioł Stróż; 36) Poezja Adama Mickiewicza; 37) Poezja A. E. Odyńca; 38) Poezja Antoniego Góreckiego; 39) Żłowiec czy sen młodej matki; 40) Sen zdradzonego małżonka; 31) Zjawienie się zmarłej Królowej Szwedzkiej i hrabiego Staenbaka; 42) Widmo

oficera armji angielsko-indyjskiej; 43) Szczerolap w Hamku; 44) Diabły pod wieżą Marjacką w Krakowie; 45) Lord Byron i wzrok podwójny; 46) jedno wspomnienie młodości, przez hr. Rzewuskiego; 47) Stanisław Otwinowski; 48) Adjutant Generała; 49) Śmierć przepowiednia we śnie; 50) Przyjaciół, przez Dębay; 51) Bruno, von der Harten-Faust; 52) Legenda Deotymy o Lubomirskim; 53) Widzenia Tadeusza Czackiego; 54) Widzenie przedśmierne Tadeusza Czackiego; 55) Przewidnia o księciu Józefie Poniatowskim; 56) Duch pokutujący; 57) Jaka jest nauka kościoła o djable, przez X. Nowodworskiego; 58) Duch złoga, poeta; 59) Anioł-Niszczyciel, przez Romana Zmorskiego; 60) Diabeł, przez Karola Pieńkowskiego; 61) Objawienie się dziadka, przez Justyna Kerner; 62) Śmierć przepowiedziana przez zmarłego przyjaciela; 63) Wieszcz sen ojca; 64) Przewidnia śmierci Generała Malczewskiego; 65) Spirytizm, przez J. I. Kraszewskiego; 66) Kilka spostrzeżeń w dziedzinie Pneumatologii, przez Kazimierza Kaszewskiego; 67) Przeczucie Generała Laharpe, z dzieła profesora Stillinga; 68) Ukąszenie Lwa we śnie; 69) Świat duchów, legenda A. E. Odyńca; 70) Henryk Korneliusz Agrypa; 71) Widzenie Karola XI króla Szwedzkiego; 72) Dzień Zaduszny, przez Leonorę Sztymmer; 73) Żłowiec czy sen Pułkownika Miklaszewskiego; 74) Życie wewnętrzne, przez E. Sztymmer; 75) Biała Pani; 76) Przeczucie Alojzego Feljńskiego; 77) Popielcowa Sroda i złowroga siódemka, przez Lucjana Falkiewicza; 78) Widzenie Kanonika Górskiego w Krakowie; 79) Gwiazda Napoleona I; 80) Widzenie Cesarza Pawła I; 81) Widzenie Bernadotego króla Szwedzkiego; 82) Widzenie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; 83) Przeczucie przez Jolantę; 84) Julian Szotarski; 85) Teorja Widm i Widzeń z dziennika Dickensa; 86) Widzenie Generała Straż; 87) Widzenie Brutusa; 88) Benvenuto-Cellini; 89) Widzenie Walter-Scotta; 90) Widzenie Generała Stanisława Mokronowskiego; 91) Dziwowska; 92) Opowiadanie Aleksandra Mokronowskiego; 93) Wisielec; 94) Sen ociemniałej; 95) Rozmowy Marcina Lutra z diabłem; 96) Second sight, czyli wzrok podwójny; 97) Duch opiekuńczy Tassa; 98) Śmierć narzeczonego; 99) Widzenie księdza francuzkiego; 100) Albert Dürer; 101) Procesja duchów; 102) Przeczucie niebezpieczeństwa; 103) Mnich dreźnieński, J. I. Kraszewskiego. — Dzieło to wychodzi zeszytami, zawierającymi po 32 stronic ścisłego druku. Z 12 zeszytów składa się serja, stanowiąca odrębną całość. Obecnie wyszedł zeszyt 4 ty serji 2-iej, z kolei zeszyt 16-ty. Przedpłata na dwie serje wynosi **Rsr. 3.** Nadsyłający do tegoż Kantoru **Rs. 3,** otrzymają odwrotnie to co już wyszło, a następnie zeszyty zaraz po wyjściu z pod prasy franco pod przepaską. Kto zbierze 10 prenumeratów i nadesłane pieniądze do powyższego Kantoru, otrzyma jedenasty egzemplarz bezpłatnie. Druk 2-iej serji ukończy się w Grudniu r. b.

Wzywam Kantor Księgarski **Zygmunta Szleifsteina** o nadesłanie dzieła pod tytułem: **ŚWIAT DUCHÓW** w dwóch Serjach Egzemplarz
Należność Rubli srebrem załączam
Imię i Nazwisko
Miejsce zamieszkania

N. D. 6332.

Rosyjskie Towarzystwo
UBEZPIECZEŃ OD OGNI
założone w roku 1827,
z kapitałem w całości opłaconym
Cztery Miljony Rsr.
i znacznymi funduszami zasobowemi.

Przyjmuje wszelkie ubezpieczenia od pożarów, załatwia wynagrodzenia za poniesione szkody na zasadach słuszenia, w razie zachodzących sporów, poddaje się wyrokowi tutejszych sądów i w tym celu obranem ma zamieszkanie prawne w **biórze Ajencji Jeneralnej na Królestwo Polskie w Warszawie przy ulicy Długiej pod Nr. 590 (nowy 11).**

Ajent Jeneralny
w Królestwie Polskiem
D. Rosenblum.

N. D. 8772.

WAŻNA WIADOMOŚĆ.

Tylko do nowego roku 1870.

W domu W-go Grabowskiego przy ulicy Miodowej, naprzeciw filarów, pod Nr. 495, w sklepie dawniej W-go Grabowskiego, z powodu zmiany okoliczności,

odbywa się rzeczywista Wyprzedaż różnych Towarów, jako to: płótna z różnych fabryk, **bielizny** męskiej i damskiej oraz szłowej, **po cenach daleko niższej kosztu.** 1-3-9647

N. D. 8401.

Polissa Towarzystwa Moskiewskiego Ubezpieczeń od Ognia za Nr. 61323, wystawiona na rzecz pana **A. M. Danziger** w Włocławsku **zaginała**, znalazca raczy takową złożyć w domu Handlowym Sam. Ant. Fraenkel lub też u p. H. Witkowskiego w Włocławsku. 2-3-14291